

EDASIÕPPIJA

Värske info õppimisvõimaluste kohta Eestis ja välisriikides

2021

teatmik gümnaasiumilõpetajale

Sinu edasised
haridusvalikud

Kuidas leida
see õige?

Mida võiksid
teada karjääri
kujundamisest?

Õppimine
välismaal

Kuidas rahastada
õpinguid?

AMPLER BIKES:
hobist eduka ettevõtteeni





Tasuv tulevikukarjäär Boltis, Wise'is või teistes Eesti parimates tehnoloogiafirmades!

Tule õppima Jõhvi tehnoloogiakooli!

Kuidas?

Jõhvi tehnoloogiakoolis ei ole õpetajaid, klassitunde ega loenguid aga sa omandad kahe aastaga maailmatasemel ja rahvusvaheliselt tunnustatud programmeerimisoskused.

Jõhvi tehnoloogiakool põhineb 100% iseõppimise meetodikal. See on nagu arvutimäng, kus erinevaid ülesandeid lahendades ja oskusi omandades liigud ühelt tasemelt järgmisele. Kool alustab tööd septembris 2021.

Kooli saavad kandideerida kõik, kes on vähemalt 18-aastased ja lõpetanud põhikooli.

Kuhu edasi?

Jõhvi tehnoloogiakoolist ei saa sa tunnistust, vaid hea töökohta! Teeme tihedat koostööd Eesti parimate ettevõtete ja tehnoloogiafirmadega, kelle eesmärk on värvata õppijad tööle kohe, kui kool on läbi.

Tule avasta põnev programmeerimise maailm ja saa tööturul väga nõutud oskused Jõhvi tehnoloogiakoolist!



Vastuvõtt algab 27. aprillil!
Loe lähemalt ning registreeri huvi
kodulehel www.tulevikukool.ee

Hea koolilõpetaja!

Elame erakordsel ajal, mil koroonapandeemia on oluliselt mõjutanud hariduse andmist ja saamist. Pandeemiaga kaasnenud ümberkorraldused on esitanud õpilastele, sealhulgas koolilõpetajatele väljakutseid rohkem kui kogu eelnev koolitee kokku.

Kogu viimase aasta on meie noored pidanud õppima ebakindlates tingimustes: koolis käimine on pidevalt vaheldunud distants- ja hübriidõppega. Üleriigilised distantsõppe perioodid on andnud tunnistust, et Eesti õpilased ja õpetajad on äärmiselt kohanemisvõimelised: vajalikke muudatusi suudetakse teha ja muutunud olukorraga kohaneda kiirelt ning näiteid uskumatult leidlikest lahendustest saab tuua palju.

Usun, et ma ei eksi, öeldes, et ühiskonnana oleme praegu hariduse tehnoloogiliseks innovatsiooniks valmis rohkem kui kunagi varem. Mõistagi ei asenda tehnoloogia kasutamine õppetöös õpetaja ja õpilase kontakti, küll aga võimaldab õppimist oluliselt rikastada. Tehnoloogia abil saame pakkuda igale õppijale paindlikumat ja personaalsemat õpiteed.

Hea koolilõpetaja, peagi seisad uute valikute lävel ning kaasaegne maailm pakub neid rohkesti. Meistriks ei sünnita, meistriks saadakse läbi õpingute ja kogemuste. Laia-



põhjaline haridus ja avar maailmavaade on väärt pingutamist! Soovin Sulle edu eksamitel, tarkust teha häid valikuid, julgust valida uuesti, kui esimesel korral ei õnnestunud, ja visadust oma sihid ellu viia!

Liina Kersna
haridus- ja teadusminister

Ampler Bikes: kui tegeled sellega, mis päriselt meeldib, siis ei saagi öelda, et on raske!

Ampler Bikes sai alguse 2014. a, kui Ardo, Hannes ja Rait – ettevõtte kolm kaasasutajat – ehitasid kodugaraažis esimese Ampleri prototüübi. Täna on kõrvalprojektist kasvanud edukas ettevõtte, mis annab tööd enam kui 85 inimesele Eestis ja Saksamaal. Ampler toodab modernseid elektrijalgrattaid, mis pole ainult kerged ja ilusad, vaid ka mugavad sõiduvahendid. Ardo, Rait ja Hannes olid nõus Edasiõppijale rääkima oma valikutest ja mõtetest, et innustada ka tänaseid abituriente sihte seadma.

Kirjeldage palun oma lapsepõlve ja noorust, millised huvid teil olid, millega tegelesite?

Rait: Mul on äge isa ja perekond, kes toetavad minu tegevusi, ja kogu aeg on hoitud sellisel lainel, et prooviks asju ise teha. Pole ühtegi asja otseselt keelatud, vaid on suunatud. Kui olin kolmeme, tõi vanaema mulle kasti naelu ja paku, kuhu sisse lüüa, ja siis tampisin päevad läbi naelu, mille tulemusena võitsin põhikoolis tööõpetuse tunnis naelalöömisvõistluse. Vot see oli äge! Meil kõigil on olnud väga tugev huvi tehnika vastu juba väikesest peale ja õnneks ka võimalus sellega tegeleda. Olemas on olnud nurgakesed ja garaažid, kus katsetada, ja inimesed, kes on õpetanud. Meil on olnud väga äge lapsepõlv.

Hannes: Veetsin väga palju aega maal vanaema juures ning olen kogu elu seal oma jalgrattaid ehitanud ja putitanud. Olen nii kaua jalgratstega tegeleenud, kui mäletan.

Ardo: Mul on ka väga toetav pere, kes on andnud palju võimalusi teha, mis meeldib. Mu isa oli professionaalne motosportlane, meil oli garaaž

masinatega ning olin kogu aeg selle sees, juba sellest saati, kui kõndima hakkasin. Loen oma arengus oluliseks ka omaenda sportlaskarjääri, mis kestis 14.–25. eluaastani – sportlane ei tee ainult trenni, vaid peab samal ajal olema ka meelelahutaja, projektijuht, otsima finantseeringuid. See valmistas eluks hästi ette.

Kas läksite pärast gümnaasiumit ka edasi õppima? Kuidas valisite eriala ja kooli?

Rait: Minu haridustee on veidi teistmoodi olnud, mina keskkooli ei läinud, vaid läksin polütehnikumi soojusautomaatikas õppima. Seal tekkis huvi metallitööde vastu, ja Ardo isa garaažis sai treida ja keevitada. Edasi läksin Tallinna Tehnikakõrgkooli ning hiljem TTÜsse automaatikas ja robotikas õppima.

Hannes: Mina läksin pärast keskkooli TTÜsse ehitusinseneriks õppima, tundus tol hetkel huvitav. Tegu on päris pika õppega ja ühel hetkel oli valik, kas käin koolis edasi või pühendan end 100% ettevõttele. Tegin otsuse Ampleri kasuks.

Ardo: Läksin TTÜsse mehhatroonikas õppima. See oli põnev, aga mul polnud aega sportlaskarjääri kõrvalt väga palju kohal käia. Lõpetasin ära ja mõtlesin, et aitab küll, aga kuidagi läks nii, et astusin ikkagi magistrisse ka. Õppisin tööstustehnikat ja juhtimist. See oli samal ajal, kui alustasime ettevõtlusega, nii et oli huvitav ka: päris palju oli asju, mis ühtisid sellega, mida me alustasime ettevõtteks ka tegime. Kool jäi siiski üsna ruttu pooleli, polnud enam aega käia. Oli ka tunne, et kui astuda see samm sinna tundmatusse, siis läbi praktika on õppimiskiirus hoopis teine ja efektiivsem.





Kuidas noored teavad, mis on õige tee, kuidas see ära tunda?

Rait: Minul on olnud haridusteed alati selline arusaam, et mingi asi peab sind köitma. Ma loodan väga, et ka nendel, kes nüüd lähevad edasi õppima, on mingisugune arusaam sellest, mis neid elus köidab, et nad on juba midagi kogunud. Niisama lihtsalt huupi minna, et sõbrad lähevad ka – ei tea, kui kaugele see sind viib.

Ardo: Olen nõus ja usun ka seda, et kõige kiirem viis päriselt õppida on teha. Aga ma arvan, et koolil on ühe noore arengus ka oluline koht, kuna seal on muudki väärtused lisaks konkreetsete teadmiste saamisele – kas või see lihtne asi, et tihtipeale satuvad ühele kursusele kokku andekad inimesed, kellel on sinuga sarnased huvid, ja sellest võib saada väga oluline *network* sinu tulevastes tegevustes. Võib-olla on nad tulevased tööandjad või töötajad sinu enda ettevõttes.

Ampler Bikes toodab elektrijalgtrattaid. Kuidas kasvas hobist välja edukas ettevõte? Kas oli keeruline noorte inimestena ettevõtet luua?

Rait: Alguses ikka. Ma arvan, et me oleme alati kasvatanud seda ettevõtet oma parimate teadmiste juures. Muidugi on raske, kui sul on vähesed teadmised sellest, mis sind ees ootab, aga see on ka edasiviiv jõud.

Hannes: Ma arvan, et selle protsessi sees olles ja seda tehes ei saa öelda, et on raske, aga sinna on läinud ikka väga palju tööd ja tunde. Me elasime ja elame siiani kogu selle ettevõtmise rütmis, aga see ongi selline õppimine. Kui sa teed asja, mis

sulle meeldib, siis on see kuidagi loomulik olenemata sellest, kui raske see on.

Ardo: Kindlasti ei ole see lihtne, aga kui motivatsioon tuleb õigest kohast, siis sa ei mõtle, et ma tahaksin sellest kõigest lahti saada.

Teie alluvuses töötab tänaseks 85 inimest nii Eestis kui ka Saksamaal. Kuidas te välisturul läbi löite ning kes on teie peamine sihtgrupp?

Rait: Me sõitsime kolmekesi Eurobike'ile ja saime aru, et Saksamaa vajab rattaid. Siis saime üldse aru, kuhu me sattunud oleme – esimene suurel messil käimine avas silmad, et mis seal maailmas üldse toimub ja mis võimalused võivad avaneda.

Ardo: Eesti turgu tegelikult ei eksisteeri, see on olnud stabiilselt 1%. Silmi avav oligi see, kui me lõpuks Saksamaale jõudsime. Saime aru, et olimegi teinud enam-vähem õiget asja, aga vales kohas. Meie tänane sihtrühm ongi keskealisest pensionäriini välja, tavaline linnas elav Saksa inimene. Me tahaksime, et Ampler oleks tema igapäevane sõiduvahend tööle ja koju.

Milline näeb välja üks teie tavaline tööpäev?

Hannes: Viimasel ajal on palju planeerimist ja ümberplaneerimist. See loob üldinaamilise keskkonna, mis on tegelikult huvitav. Pole palju etteaimatavust.

Rait: Tegevused ongi muutuvad, kuna kõik muutubki nii kiiresti. Enne tegime kogu aeg kõike üle maha, lahendasime kõik probleemid ise. Alles

nüüd oleme jõudnud oma kindlamate valdkonda-
de ja tegevusteni ning meil on palju uusi ägedaid
inimesi, keda usaldame. Meil on üks siht.

Millised on Ampler Bikesi väärtused ja visioon?

Ardo: Meie suurem visioon on see, et kõik inimesed saaksid liikuda saastevabalt ja et see oleks võimalik hästi paljudele. Tahame tuua probleemidele päris lahendusi – kõik, mis me teeme, peab olema sihtotstarbeline. Tahame olla inimeste lähedal, et meie toode oleks vastupidav, kättesaadava hinnaga, ligipääsetav. Ka jätkusuutlikkus ja ettevõtte jalajälg on olulised. Tahame mängida pikka mängu ja see paneb palju perspektiive pika, kasum ei ole kõige tähtsam. Viimane väärtus on seotud tööviisiga: tahame töötada kollektiivis, kus inimesed saavad hästi läbi ja nende peale saab loota. Oleme orienteeritud lahendustele.

Kui te ei oleks asutanud Ampleri, siis millega te töönaoliselt praegu tegeleksite?

Hannes: Ma arvan, et nii igav, kui see ka ei ole, ma tegeleksin ikka jalgratastega. See ongi olnud elukestev kirg ja on väga hästi välja kukkunud, et on õnnestunud seda realiseerida päris suurelt. Varasemalt ei ole Eestis sel alal olnud väga palju just selliseid insener-tehnilisemaid väljakutseid ning seda tööstust või segmenti eksisteerinud. On olnud väga lahe millegagi algust teha. Tagasi mõeldes, kui oleks olnud selline Ampleri-taoline ettevõtte ajal, mil mina keskkooli lõpetasin, oleksin kindlasti tahtnud sinna tööle minna.

Ardo: Ma ikka eelkõige unistasin sellest, et mu motosportlase karjäär saab olema oluliselt värvikam ja edukam, aga selleks hetkeks, kui Ampler tuli suurelt pilti, olingi juba sellises kohas, et võtsin rahus vastu otsuse lõpetada.

Millisena näete ettevõtte tegevust 5–10 aasta pärast?

Rait: Me arvame ühtselt, et jätkame samas valdkonnas, toodame endiselt jalgrattaid. Ilmselt oleme selleks ajaks oma tegevusega suutnud veel paremini aidata kaasa sellele, et nii Eesti kui ka ülejäänud maailm oleksid natuke puhtamad. Parasjagu hakkame rajama oma uut tootmishoonet ning tahame panna väga palju rõhku sellele, et see oleks peaaegu nullenergiahoone, et seal toimuks tootmine võimalikult loodussõbralikult.

Ardo: Ma lootan, et 10 aasta pärast on meie et-

tevõtte väga palju suurem ja inspireerib paljusid. Oleks lahe, kui Ampleril oleks selline kuvand, et me teeme midagi, mis on päris, läbipaistev ja aus, et see on koht, kus inimesed tahavad töötada.

Mis teid innustab? Millega vabal ajal tegelete?

Hannes: Mägritassõiduga, hobi korras. Minul ongi nii, et hobist sai töö ja elu, nüüd tuleb hakata hobisid otsima, et mõni oleks. Innustab teise nurga alt see, et iga päev on erinev.

Rait: Vaba aega on jäänud aasta aastalt vähemaks. Kui seda natukenegi on, näiteks kui kodugaraaži uksest sisse saad, on päris mõnus. Väärtustan väga seda, kui saab midagi jälle oma kätega teha.

Ardo: Jätkuvalt on süda tegelikult ka motosporti juures, käin tänaseni vahel krossiradadel sõitmas, see aitab mõtteid värskendada. Kui üldiselt rääkida, et mis inspireerib tegema, siis just areng ja põnevus on see, mis paneb ka silmad särama. Kui algusesse tagasi tulla – see kõik on justkui raske, aga protsess meeldib, inspireerib ja motiveerib.

Mida soovitate praegustele abiturientidele? Kuidas leida see õige eriala ja tee ning millega peaks arvestama tulevikuvalikuid tehes?

Rait: Oskused maksavad. Kui sul on kirg midagi teha ja sa seda oskad, siis sa leiad endale tööd ka. Mul on endal selline tunne jäänud, et meie noored veedavad liiga palju aega arvutis, liiga palju aega nii, et nad ei omanda oskusi.

Ardo: Ma usun, et tänapäevases maailmas toob palju edu see, kui sa suudad kiiresti õppida ja kohaneda. Ja ma usun, et kõige kiiremini õpib tegutsedes. Soovin inimestele julgust võtta vastu otsuseid, mis kompavad nende mugavuspiiri, et sellest välja astuda, et asju teha ja kogeda. Vigu on okei teha ja neid tuleb lausa julgustada.

Millega peaksid noored tööle kandideerides arvestama? Kuidas valite inimesi tööle?

Ardo: Alguses värbasime sõpru – inimesi, kelle väärtused olid sarnased meie omadele. Nüüd värbame juba palju teadlikumalt. Otsime inimesi, kel oleksid sarnased väärtused, nagu on Ampleril: et nad tunneksid, et asjad, mille eest Ampler seisab, et need on ka nende asjad.

SISUKORD

Kuidas leida SEE õige?	8	Mis on uutmoodi akadeemiline ülikool?	35
Milline on töömaailm homme?	10	Eesti Maaülikoolis õpid hoolima maast, metsast ja loomadest	37
Edasised haridusvalikud	12	Sisekaitseakadeemiast algab Eesti turvalisus	38
Karjäärikeskus pakub võimalust proovida end erinevates ametites ja harjutada töövestluseks	14	Simulatsioonõpe rikastab õpet tervishoiuerialadel	41
Õppimine kutsekoolis	18	Kuidas valmistuda tulevikutööks ja mida õppida?	42
Vana-Võidust saab kutseharidust juba 100 aastat. Igal aastal lõpetab meie kooli umbes 300 õpilast	21	Hea edasiõppija	45
Kas Sinu sõbrad õpivad juba Tallinna Polütehnikumis?	23	Kui muusika või teater on Sinu teemad, siis EMTA on Sinu ülikool!	47
Tallinna Majanduskool – täiskasvanud õppija elukestev partner	25	Välismaale? Iga sekund on elamus	48
Õppimine kõrgkoolis	26	Õppima Ameerikasse? Suurepärase mõte!	49
Mille poolest erinevad gümnaasium ja kõrgkool?	29	Kuidas rahastada õpinguid?	50
Ingliskeelne õppekava on hüppelaud rahvusvahelisse tulevikku	31	Töötada kooli kõrvalt või mitte?	52
Tartu kui enesearengukeskus	33	Ajateenistus karjääriplaanis	53
		Nendes koolides saad edasi õppida!	54
		Appi, ma ei saanud kooli sisse!	62

EDASIÕPPIJA 2021

Väljaandja: MTÜ Haridusinfo, Joa 2, 10127 Tallinn
Tel 611 7073, info@haridusinfo.ee, www.haridusinfo.ee

Toimetaja: Moonika Kuusk
Kujundus: Triin Peterson
Info ja reklaam: Margus Kruusvall
Trükk: Kroonpress

© 2021 Haridusinfo MTÜ

Teatmiku valmimisele
aitas kaasa:



HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Kuidas leida SEE õige?



Eestis on palju ülikoole, rakenduskõrgkoole ja kutsekoole. Kõigis neis omakorda veel kümneid ja kümneid erialasid. Rääkimata välismaistest võimalustest. Valikuid edasiõppimiseks ei ole just vähe. Kuidas leida nende seast SEE õige?

1. Õpi ennast tundma

Kas sa oled mõelnud, millised on sinu huvid, võimed, oskused ning soovid ja unistused? Enese tundmine aitab otsustada, milline elukutse sulle sobib, mida suudad hästi teha ja milles tuleb sul veel end arendada. Kui jääd analüüsimisega hätta, siis kasuta mõne lähedase abi või suhtle karjäärinõustajaga. Püüdke mõelda, millist elu tulevikus elada tahaksid? Milline on sinu unistuste töö? Milline valdkond paneb silmad särama? Mis elukutse tundub sobivat sinu isiksusega?

2. Otsi kogemusi ja eduelamusi

Võta osa ja organiseeri erinevaid üritusi, pane end proovile konkurssidel, vaata, kuidas elu käib mitmesugustes organisatsioonides, kooli loenguid ning käi lahtiste uste päevadel ja messidel. Samuti võta osa kõiksugustest kampaaniatest, tee ettekandeid, osale vaba-

tahtlikus tegevuses, mine vahetusõpilaseks ja tee sporti. Need tegevused annavad sulle uskumatu kogemuste pagasi ja oskused, millega tulevikus läbi lüüa.

3. Mõtle samm kaugemale

Kas töömaailm tundub hetkel liiga kaugel ja praegu on olulisem leida õige eriala? Tegelikult ei tohiks neid kahte asja eraldi vaadata. Lõpliku valiku tegemiseks on oluline koguda põhjalikku taustinfot tööturuvõimaluste kohta – milline on olukord tööturul, milliseid ameteid on üldse tulevikus vaja ja milline on huvipakkuv valdkonna sissetulek? Mõtle, kas soovid olla hinnatud praktik või hea teooriaspetsialist? Kui kaua oled pärast gümnaasiumi valmis veel õppima? Kas tahad kiiresti iseseisvat elu alustada ja tööle minna või pühendada aastateks selle valdkonna üksikasjalikule tundmisele?

4. Kogu infot

Uuri koolide kodulehti ning tutvü erialade ja nende õppekavadega. Kas tead, mida neil erialadel täpsemalt õpitakse? Vaata, millised on sisseastumistingimused ja kas need on sulle sobilikud. Ka saad nendeks ekstra valmistuda? Tead, milline oli konkursi huvipakkuvale erialale eelmisel aastal? Kindlasti mõtle välja tagavaraplaan ja kogu infot mitme eriala kohta. Mida rohkem oled oma edasised plaanid läbi mõelnud, infot kogunud ja erinevaid vaatenurki kaalunud, seda lihtsam on valida.

5. Suhtle inimestega

Mõtle oma pere, sugulaste ja sõprade peale, kas nendest kellegi töö paelub sind? Uuri, miks nad tegid sellise valiku? Kui sul on en-

dast vanemaid sõpru, siis uuri, miks nad valisid just selle eriala. Kuid kindlasti ei tohi teha valikut puhtalt sõprade ja vanemate eelistuste põhjal. Sinu sõbrad jäävad sõpradeks ka ilma selleta, et te ühte ja sama eriala ei õpi. Mõtle parem nendele uutele tutvustele, mille peagi saad.

6. Tee plaan

Pane kirja need tegevused, mida plaanid nüüd ja kohe erialavalikuks teha. Ükskõik, kas teed seda arvutis, telefonis või käsitsi paberil, kuid oluline on, et kirjutad edasised sammud kohe üles. Kui eesmärk on silme ees, siis on seda lihtsam ka täide viia. Samuti saad vajadusel vajalikke muudatusi teha. Kindlasti tasub oma mõtteid arutada karjäärinõustajaga.

Mida soovitavad teised?

Edasiõppija küsis neilt, kellel erialavaliku tegemine on juba mõne aja taha jäänud, mida nad soovitavad praegustele koolilõpetajatele oma kogemuste põhjal:

- Soovitan teha sisseastumiseks tööd ja mitte liiga kergesti alla anda. Kindlasti peab olema kirk selle vastu, mida teed. Ole uudishimulik ja avastamishuviline. Mõtle, mida saad homme teha paremini! (Kristel, 30)
- Julge elus katsetada ja proovida! Tea, et iga õnnestumise ja ebaõnnestumise taga on midagi head ning oska saadud kogemused enda kasuks tööle panna. Rutiinist ja mugavustsoonist väljaastumine aitab otsuses selgusele jõuda. (Merill, 30)
- Õige eriala äratundmiseks pole kindlat valemit, on lihtsalt äratundmine. Usalda

oma sisemist häält ja kui ikka ei ole kindel, siis võta aega, et mõelda ja maailma avastada. Küll lõpuks õiged asjad sinuni jõuavad, tuleb vaid uskuda. (Lenna, 34)

- Võta võimalusel aasta vabaks, vaata maailmas ringi ning jõua selgusele, mida tegelikult teha tahad. Võib-olla sind ei huvitagi eriala, mida sõbrad või vanemad soovitavad. (Andres, 39)
- Küll lõpuks jõuab see sinuni, mida päriselt tahad. Tuleb ainult julgeda harjumuspäraselt rajalt välja astuda. (Egle, 36)
- Kui sobiv eriala teada, siis mine kindlasti õppima, kuna õpingud pakuvad palju uusi kogemusi ja mõtteid. Muidugi ka vajalikke teadmisi ja oskusi, et töömaailmas toime tulla. (Mihkel, 35)

Halb uudis on see, et aeg lendab. Hea uudis on see, et sina oled piloot. (Michael Altshuler)



Milline on töömaailm homme?

Sisenedes mõne aasta pärast tööturule, on see kindlasti midagi muud kui täna. Millega peaksid arvestama ning millisel erialal tasuks õppida?

OSKA tööjuprognoosi järgi töötajate arv järgmise kaheksa aasta jooksul ei vähene, kuid selle eeldus on tööea pikenemine, tööturul aktiivsete osakaalu kasv ning positiivne ränne. Pooltel tööturule sisenejatest peaks olema kõrgharidus, igal kolmandal kutseharidus. Kuid kõigil tuleb end aja jooksul täiendada või ümber õppida, et muutustega tööturul kohaneda.

Millisel erialal õppida?

Aastani 2026 kasvab töökohtade arv eelkõige tehnoloogiaga seotud aladel ning tervishoiu ja sotsiaaltöös. Juurde tekib eelkõige info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga (IKT) seotud töökohti. Vaja on IKT-pädevusega juhte, elektroonikainsenere, tarkvaraanalüütikuid, -arhiivtekte ja -arendajaid, samuti IKT-süsteemide analüütikuid ja haldajaid ning telekommunikatsiooniinsenere.

Ühiskonna vananemine suurendab nõudlust tervisetoodete ja -teenuste järele. Kõige enam on vaja juurde hooldustöötajaid, isiklikke abistajaid, tugiisikuid, tegevusjuhendajaid ja õdesid. Ehituses jääb puudu kütte-, ventilatsiooni-, jahutus-, veevarustuse- ja kanalisatsiooniinseneridest. Samuti tööjuhtidest, konstruktsioonide ja katuste ehitajatest ning veevärgi ja hoone sisekliima lukkseppadest.

Transpordis ja logistikas on puudu juhtidest, tipp- ja oskuspetsialistidest. Vaja on logistikuid, ostuspetsialiste, laotöötajaid, tõsteseadmete operaatoreid, kraanajuhte ja dokkijaid. Samuti bussi-, trammi-, trolli- ja veoautojuhte. Seoses tehnoloogia arenguga kasvab strateegilise juhtimise tähtsus. Vaja on hanke-, tarneahela- ja logistikajuhte ning transpordiplaneerijaid. Toiduainetööstuses on tulevikus juurde vaja

tehnolooge, tootearendajaid ning kvaliteedijuhte, tööstusinsenere, hooldustehnikuid ja mehhatroonikuid. Jätkuvat hõive suurenemist oodatakse ka kutse-, teadus- ja tehnikategevustes. Metsanduses tuntakse puudust langetustraktori- ja kokkuveotraktorijuhtidest, metsaveo- ja hakkurautojuhtidest, tootmisjuhtidest, puitkonstruktsioonide projekteerijatest, tootearendajatest, mööblitehnoloogidest, tehnikajoonestajatest ning tootmisseadmete tehnikutest ja liinioperaatoritest.

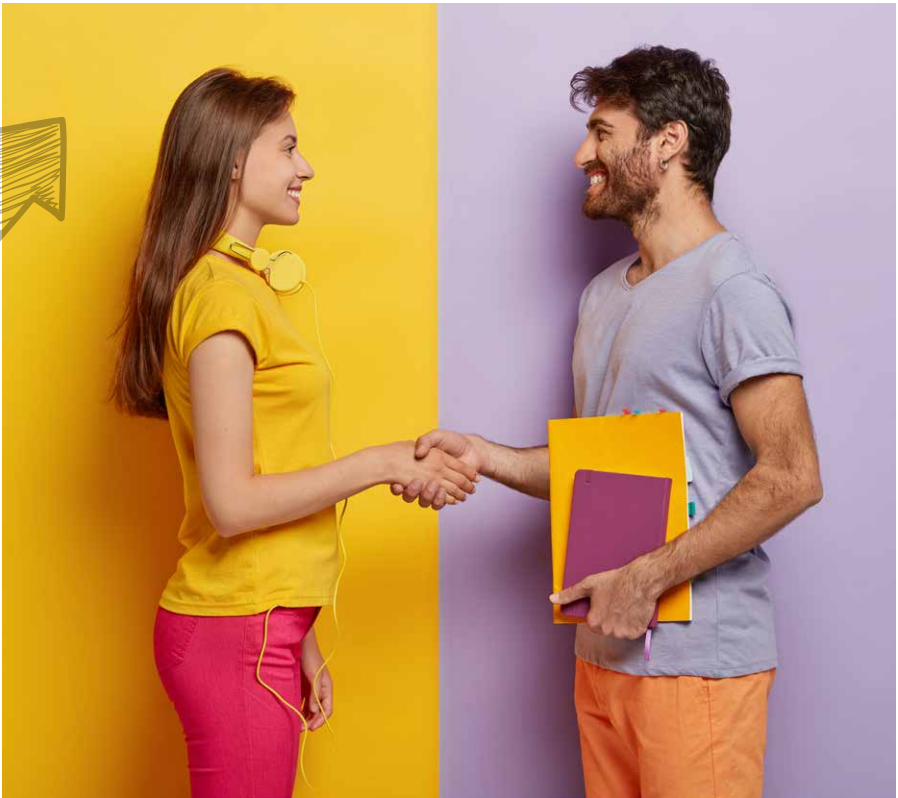
Tervishoid vajab proviisoreid ja farmatseute. Rõiva-, tekstiili- ja nahatööstusesse on tarvis konstruktoreid, tehnolooge ja tehnikuid. Personali- ja administratiivtöö juures läheb vaja tervishoiusekretäre ning seoses töömudeli muutustega tervishoiusektoris vajatakse sinna enam assistente ja sekretäre.

Millist tööjõudu on tulevikus vähem vaja?

Töökohtade vähenemist mõjutavad eelkõige tehnoloogia suurem kasutuselevõtt ning rahvastiku vananemine. Langust on oodata seoses õpilaste arvu vähenemisega hariduses, kuid õpetajate kõrge vanus tagab ikkagi vajaduse haridustöötajate järele. Vähem on vaja töötajaid jaekaubanduses, põllumajanduses, veonduses ja laonduses. Kuigi näiteks põllumajanduses peaks praegune lõpetajate arv katma tööturu vajaduse, siis suur osa neist ei asu täna erialasele tööle ja seetõttu on neid ikkagi tööturul tarvis. Sama on pagar-kondiitrite ja aednikega. Praegu koolitatakse rohkem ka autoremontimise seotud erialade inimesi.

Tulevikus ei lähe enam vaja nii palju lihtsamaid raamatupidamistöid tegevaid inimesi. Tuleb





arvestada, et nõudlus pole nii suur ka enam lapsehoidjate, asenduskodutöötajate, logistikavaldkonna tollideklarantide ja transpordikorraldajate järele. Ehituses vajavad tööandjad rohkem rakendusliku suunitluse ja heade ehitustehniliste teadmiste ja oskustega arhitektide võrreldes näiteks sise- ja maastikuarhitektide ning planeerijatega. Rõiva-, tekstiili- ja nahatööstuses pole tarvis nii palju ostu- ja müügispetsialiste ning personali- ja administratiivtöös väheneb personalitööjuhtide, tipp- ja keskastmespetsialistide ning kontoriametnike osakaal.

Muutub töö iseloom

Mõnikümmend aastat tagasi tundus võimatu, et tööd saab teha töökohast eemal. Kuid nüüd on paljudes ettevõtetes paindlik tööaeg ja võimalus töötada kodukontoris. Loomulikult jääb alles ametikohti, kus ilma füüsilise kohalolekuta hak-

kama ei saa, kuid üleüldine mõtteviisi muutus on vajalik igal pool.

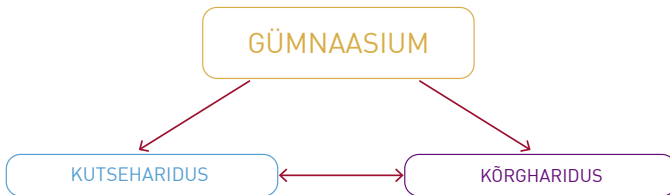
Üha enam tööandjaid palkab töötajaid selle põhjal, et nad mõistaksid oma töö tähtsust suures süsteemis. Töötaja peab olema uudishimulik, soovima ennast arendada ja katsetada ning oskama näha oma töö tulemuslikkust. Töö ei ole koht, kuhu inimene peab tulema, vaid töö on koht, kuhu inimesed tahavad tulla.

Üha enam pakutakse vabakutselisena oma teadmisi mitmele ettevõttele korraga. See annab võimaluse olla iseenda peremees. Projektipõhises võimaldab teha tööd hoolimata aja- ja asukohapiirangutest. Globaliseerumine toob kaasa vajaduse tunda teisi kultuure, rääkimata keeleoskusest.

Uuri rohkem homse töömaailma kohta: oska.kutsekoda.ee ja haridusportaal.edu.ee

Edasised haridusvalikud

Vastavalt sellele, millisest tööst tulevikus unistad, tuleb valida ka haridustase, kuhu pärast gümnaasiumi lõpetamist suundud. Siin on sulle väike ülevaade edasistest haridusvalikutest Eestis.



Saad praktilised oskused kiiresti selgeks ning kohe käed tööle külge panna. Kutsehariduses korraldatakse õpet neljal õppetasel. Gümnaasiumilõpetajate tasemepiiranguid pole.

5. taseme kutseõppe lõpetajad leiavad tööd keskmaste spetsialistide, tehnikute ja ametnikena, kes täidavad keerulisemaid tööülesandeid ja juhivad oma vastutusalas tööprotsesse. **Viienda taseme kutseõppeks on vajalik just keskharidus.**

4. taseme kutseõppe lõpetajad leiavad tööd keerukamate ametite seadme- ja masinaoperaatorite, oskustöötajate, käsitööliste, teenindus- ja müügitöötajate-na. Samuti põllumajanduse ja kalanduse oskustööliste ning teenindus- ja müügitöötajadena.

3. taseme kutseõppe lõpetajad leiavad tööd lihtsamate ametite seadme- ja masinaoperaatorite, oskustööliste või teenindus- ja müügitöötajadena.

2. taseme kutseõppe lõpetajad leiavad tööd seal, kus eeldatakse lihtsamate tööülesannete täitmist.

Rakenduskõrgharidusõpe
3–4,5 aastat

Omandad praktilised oskused, et siirduda erialasele tööle. Erinevus bakalaureuseõppega on eelkõige praktika osakaal. Alates 2019/20. õppeaastast antakse rakenduskõrgharidusõppesse vastuvõetud üliõpilasele õppekava täies mahus täitmise järel bakalaureusekraad.

Bakalaureuseõpe
3–4 aastat

Akadeemiline haridus, mis pakub valdkonna teoreetilisi alusteadmisi ja -oskusi.

Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe
5–6 aastat

Ühte astmesse on ühendatud bakalaureuse- ja magistriõpe. Näiteks arsti-, loomaarsti-, proviisori-, arhitekti-, ehitusinseneriõpe ning klassiõpetaja õppekava.

Magistriõpe
1–2 aastat

Süvendad erialateadmisi ja -oskusi ning siirdud vargsi juba teaduse lätetele. Mõne eriala puhul on eeldus sama valdkonna või eriala lõpetamine eelnevas haridustasemes. Paljudel kõrgkoolidel on õppekavad, kus ei eeldata varasemalt nende erialade lõpetamist.

NB! Kehtib piirang samal kõrgharidusastmel teist korda tasuta õppimise kohta. Samade kõrgharidusastmetena ei käsitleta rakendus- ja bakalaureuseõpet.

Doktoriõpe
3–4 aastat

Omandad iseseisvaks teadus-, arendus- või kutsealaseks loometöök vajalikud teadmised ja oskused.

Veel võimalusi



Võimalusi on palju ja tupikuid pole. Alati saab oma mõtted ja plaanid ümber vaadata ning sobivaim variant leida. Kui sa ise ei oska õiget valikut teha, siis soovitame nõu pidada karjäärinõustajaga.

→→→ Vaata veel:

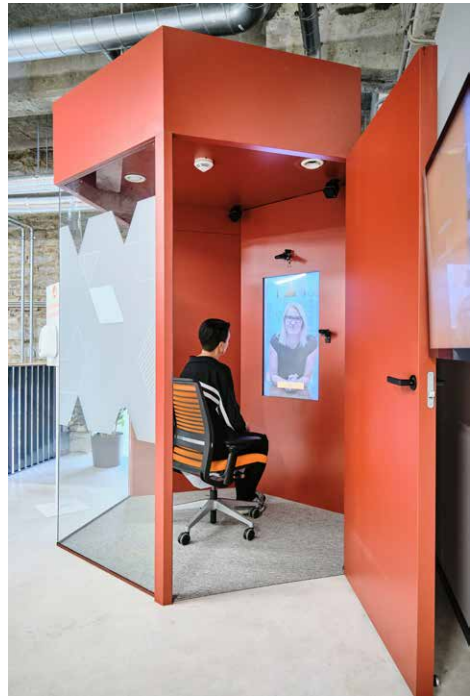
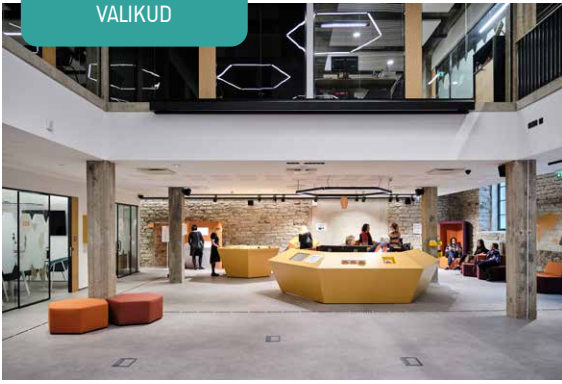
www.kutseharidus.ee

www.hm.ee/et/eesmargid-tegevused/kutseharidus

www.hm.ee/et/tegevused/korgharidus

haridusportaal.edu.ee





Fotode autor: Hendrik Osula

Karjäärikeskus pakub võimalust proovida end erinevates ametites ja harjutada töövestluseks

Tallinna bussijaama vahetus läheduses avati 2020. aasta sügisel Töötukassa Karjäärikeskus. Põnev hoone peidab erilisi eksponaate ja atraktsioone, mis aitavad karjäärivalikul. Nii saavad Karjäärikeskusest lisaks tööotsijatele tuge ka alles elukutse- ja haridusvalikuid tegevad noored, karjääripöövet kavandavad töötavad inimesed või ümberõppe sooviga pensioniealised.

Karjäärikeskus on unikaalne kogu siinses regioonis. Tegemist on uudse lähenemisega, kus interaktiivseid lahendusi kasutades on võimalik analüüsida enda tugevusi ja võimeid ning seeläbi leida sobivaim töö või enesetäiendamise võimalus.

Katsu, kuula, pildista, loe

Keskuse aatriumis on iga nurga taga midagi uut: ekraanid, VR-prillid, isegi raamatukogu. Paljud eksponaadid aitavad inimestel enda oskusi ja võimeid analüüsida, näiteks võimete nurk, kus saab proovile panna enda ruumilised, käelised, keelelised ja värvitajuga seotud tugevused. Sealsamas eksponaadid kõrval on spikker, mis annab teada, millistel ametikohtadel milliseid oskusi vaja võib minna.

Võimete nurgale järgnevad ajaplaneerimist graafiliselt kujutavad lahendused ning põhjalikud küsitlused, mille kaudu saab huviline teada, kui vastuvõtlik on ta stressile ja muutustele ning kui hästi sobib erinevatele ametikohtadele. Paljude eksponaatide juures on ka üks hea lisavõimalus: kogu info võib saata meilile, et see pärast kodus rahulikult üle vaadata. Igal korrusel torkab silma ka hubane ja pehme istumisboks, kus saab kuulata karjäärilugusid kaheksalt põneva ametikoha esindajalt. Kõiki neid lugusid on võimalik kuulata nii eesti, vene kui ka inglise keeles.



Treeni ennast töövestluseks vormi ja külasta virtuaalset tehast

Esimese korruse vasakus tiivas asub metallitööstus, tegelikkuses küll virtuaalreaalsuse simulaator, mis lubab siseneda metallitööstusesse. Pikas ning sõna otseses mõttes kaasaaravast videos tutvustatakse valdkonda ning sellega kaasnevat võimalusi lähemalt. Tulevikus on plaanis lisada ka muid valdkondi tutvustavaid videoid.

Karjäärikeskuse külastajad saavad tutvuda ka raamatukogu, ideaalse töökeskkonna näidiste, karjääritunneli ning iverseki simulaatoriga, mis aitab tõetruult valmistuda töö- või koolivestluseks. Soovi korral saadetakse vestlusproov meilile, et külastaja saaks end kodus enne päris vestlust analüüsida.

Igal eksponaadil on kindel eesmärk, tegemist pole kindlasti lihtsalt toredate mängudega. Kuigi mis seal salata, tore on ka — näiteks pildistada end põllumehena või näha, milline on sinu unistuste töökoht.

Mitmekesine ning põnev atraksioonide kogu

Karjäärikeskus vajas palju külastajatele põnevaid ning mängulisi lahendusi, mis mõjuksid lahedalt. Tänapäeval on ekraanid igal pool, aga kõik ei pea tingimata olema ekraaniga seotud. Asi peab olema mänguline, tähelepanu hoidev ja interaktiivne. Karjäärikeskuses on väga palju uuenduslikke asju, näiteks intervjuuboks. Sinna tulevad inimesed, kes soovivad olla selleks paremini ette valmistatud.

Kogu informatsioon saadetakse soovi korral pärast meilile. Üheks meeldejäävaks väljapanekuks võib veel pidada AR-peeglit, mille loomisel võeti šnitti virtuaallahendustest, mis lubavad proovida erinevaid keskkondi. Tänu keskkonda jälgivale sügavuskaamerale ning tarkvarale suudab eksponaat ekraanile kuvada külastajat erinevates ametites.

Tule üksi või mitmekesi

Karjäärikeskusesse on kokku toodud kõik, mis puudutab inimese tööelu ja karjääri. Muuhulgas saab pöörduda karjäärinõustaja poole, kui soovite arutada töötamise võimalusi ja mõelda läbi enda sobivuse soovitud ametikohale, kui tahate kaaluda võimalusi õppima asumiseks ning teada saada, kuidas jagada aega töötamise ja õppimise vahel, või leida uusi võimalusi, kui mingil põhjusel vanal ametikohal ei saa enam töötada. Keskuses on olemas nii hubased ruumid silmast silma vestlusteks kui ka suuremad õppeklassid grupinõustamiste tarvis — seda võimalust kasutavad tihti koolinoored.

Tulevikus plaanitakse keskuses korraldada ka mitmesuguseid üritusi: kohtumisi tööandjatega, aga miks mitte ka karjääriteemalisi filmiõhtuid, õpilasfirmade laatasid ja palju muud. Töötukassa Karjäärikeskus asub aadressil Tartu mnt 80 ning ootab kõiki huvilisi uudistama.

→→→ Vaata veel: www.minukarjäär.ee.





Avasta uued väljavaated!

Kui tööelu on ummikusse jooksnud,
tule Karjäärikeskusse.

Karjäärikeskus
Tartu mnt 80, Tallinn
minukarjäär.ee



Eesti Töötukassa

Õppimine kutsekoolis

Kutseõppes võivad õpinguid alustada kõik, kes soovivad ametit õppida. Gümnaasiumilõpetajale piiranguid õpingute alustamiseks pole ning kõik ukSED on avatud. Igas Eesti maakonnas tegutseb vähemalt üks kutsekool, kus õppimine on üldjuhul tasuta.

Miks?

Kutsekoolid pakuvad väga laia erialavalikut erinevates valdkondades, näiteks tööstus, disain, teenindus, muusika, kunst, IT, sotsiaaltöö, ehitus, põllumajandus, äri vms. Kutseõppe lõpetajate seas on IT-spetsialiste, muusikuid, robotikuid, tislereid, disainereid, kokki, ehitajaid, hooldustöötajaid, CNC-pingi operaatoreid, kujundajaid, fotograafe, keevitajaid ja raietöölisi. Kutseõpe on praktiline, elulähedane ja mitmekülgsete väljakutsetega.

Sisseastumine

Vastuvõetud toimuvad nii suvel kui ka talveperioodil, töökohapõhises õppes koguni aastaringiselt. Sisseastumistingimused määrab iga kool ise. Kogu vajaliku info leiab koolide kodulehtedelt. Nii mõnedki kutsekoolid on liitunud sisseastumise infosüsteemiga SAIS (www.sais.ee), mille kaudu saab avalduse esitada elektrooniliselt. Sisseastumise osaks võib olla vestlus ning mõningatel erialadel tuleb sooritada ka test või teha mõni eksam.

Kutseõppe liigid

Kutseõppe õppekavade liigitus koostatakse kutsestandardite alusel, mis on kõik paigutatud 8-astmelisse raamistikku lähtuvalt sellest, kui lihtsad või keerulised on mingi töö tegemiseks vajalikud teadmised ja oskused. Kutsehariduses toimub õpe neljal õppetasel, st teisel, kolmandal, neljandal ja viiendal.

Viiendal tasemel saab õpinguid alustada just pärast gümnaasiumi. Sellel tasemel õpetatakse paljusid tööturul nõutud erialasid,

näiteks telekommunikatsioonispetsialist, müügikorraldaja, puittoodete tehnoloog, robotitehnik, logistik, reisikonsultant või õigusassistent. Pärast gümnaasiumi lõpetamist võib õppima asuda ka kõigil madalama taseme õppekavadel.

Esma- ja jätkuõpe

Kutseõppes on võimalik õppida esmaõppe ja jätkuõppe õppekavadel. Esmaõppe õppekaval õppimine ei eelda sisseastujalt eelnevat erialast ettevalmistust. Jätkuõppe õppekaval õppimise eeldus on eelnevale või samale kvalifikatsioonitasemele vastava kutse või vastavate kompetentside ja haridustaseme olemasolu. Jätkuõpe toimub ainult neljanda ja viienda taseme kutseõppes.

Õppekorraldus

Kutsekoolides õppimine käib õppekava alusel, kus on kirjeldatud õppe eesmärgid, ülesanded ning õpingute alustamise ja lõpetamise nõuded. Kutseõppes arvestatakse õppemahtu Eesti kutsehariduse arvestuspunktide järgi ehk EKAPites, mis näitab õppekavas kirjeldatud õpiväljundite saavutamiseks kuluvat hinnangulist töömahtu. Üks EKAP vastab 26 tunnile õpilase tööle teadmiste ja oskuste omandamisel. Ühe õppeaasta maht on 60 EKAPit.

Kutseõppe õppekavad koosnevad moodulitest. Moodul on terviklik sisuühik, mis võib sisaldada üht õppeainet või koondada mitu õpingutes käsitletavat ainet eesmärgistatud kogumiks.

Moodulid jagunevad põhiõpingute ja valik-



õpingute mooduliteks. Põhiõpingute moodulites on kirjeldatud eriala põhisisu ehk need õpiväljundid ja kohustuslikud spetsialiseerumisvalikud, mis on erialal tegutsemiseks vajalikud.

Valikõpingute moodulites määratakse õpiväljundid, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi. Valikmoodulid moodustavad üldjuhul 15–30% õppekava mahust. Õpilasel on õigus valida valikmooduleid kooli teistest õppekavadest või ka teiste õppeasutuste õppekavadest. Vastav kord on sätestatud kooli õppekorralduseskirjas.

Õppevormid

Kutseõppes saab õppida statsionaarses (päevas) või mittestatsionaarses õppevormis, mida eristatakse iseseisva töomahu alusel.

Statsionaarne õpe eeldab igapäevast osavõttu õppetööst. Statsionaarses õppevormis moodustab iseseisev töö 15–50% õpingute kogumahust. Statsionaarne õpe jaguneb koolipõhiseks ja töökohapõhiseks õppevormiks ehk õpipoisiõppeks.

Õpipoisiõpe toimub kooli, õpilase ja töandja koostöös, kus 1/3 õppest tuleb läbida koolis ja vähemalt 2/3 ettevõttes. Õppe käigus õpitakse selgeks konkreetne amet, töötades oma ala meistrite juhendamisel ettevõttes. See sobib nii noortele esimese eriala omandamiseks kui ka täiskasvanutele ümberõppeks ja uue eriala saamiseks. Võrreldes statsionaarse õppega on eelis see, et õpipoisil tekib hinnatud töökoogemus ja tal on võimalus pärast õppeperioodi lõppu jääda tööle samasse ettevõttesse. Õpipoisiõppega saab liituda kutseõppeasutuses õpinguid alustades või ka juba ettevõttes töö-

tades. Õppijale laienevad kõik tavapärased kutseõppe tasemeõppe õpilase õigused. Ettevõtte maksab õpipoisile palka.

Mittetatsionaarses õppevormis on iseseisva töö maht enam kui 50% õpingute kogumahust. Seda õpet nimetatakse ka sessioon- või tsükliõppeks, mis tähendab, et koolis tuleb käia mingi aja tagant kindlatel päevadel ning ülejäänud aeg on kaetud iseseisva tööga.

Akadeemiline puhkus

Ka kutsekoolis õppides on võimalik võtta akadeemilist puhkust. See on ajutine vabastamine õppekohustustest, mida on lubatud kasutada ühel korral õppeaja jooksul. Akadeemilist puhkust saab võtta omal soovil, tervislikel põhjustel, aja- või asendusteenistuse asumisel või seoses lapse hooldamisega. Akadeemilise puhkuse ajaks ravikindlustus peatub, välja arvatud juhul, kui akadeemiline puhkus on tingitud õpilase haigusest või viigastusest.

Tasuta või tasuline õpe?

Kutsekoolis õppimine on üldjuhul tasuta, kuid tasuta õppimise kõrval pakutakse ka tasulist õpet. Seda erialadel, mis on väga populaarsed või kus ei jagu soovijatele piisavalt õppekohti. Samuti on erakoolis õppimine reeglina tasuline. Erakoolide puhul tuleks kindlasti uurida, kas koolil on olemas kehtiv koolitusluba (www.ehis.ee). Kindlasti tuleb sõlmida õp-pemaksu makstes leping. Erakoolis õppides kehtivad samad õigused ja kohustused, mis riigikooliski.

Praktika ja kutsemeistrivõistlused

Praktilise õppe osakaal õppekavas olenevalt kutseõppe liigist on 35–70%. Üldjuhul jaguneb see võrdselt koolikeskkonnas läbi viidava

praktilise õppe ja ettevõtetes toimuva praktika vahel.

Sageli on koolidel olemas oma praktikaettevõtete võrgustik, kuid kindlasti võib praktika-kohta ka ise leida. Kutsekoolide õppehooned, praktikabaasid ja õpilaskodud on väga heas korras ning loodud on tingimused, et juba koolis saab harjutada nende seadmetega, millega tulevikus tööle hakatakse. Erasmus+ programm pakub kutseõppuritele võimalust minna praktikale paljudesse välisriikidesse.

Igal aastal korraldatakse Eestis kutsemeistrivõistlusi, kus parimad kutseõppurid saavad üksteiselt mõõtu võtta. Parimatest parimatel on võimalik esindada Eestit rahvusvahelistel kutsemeistrivõistlustel EuroSkills ja WorldSkills.

Lõpetamine

Õpingute lõpetamiseks tuleb saavutada kõik õppekavas kirjeldatud õpiväljundid. Alates 1. septembrist 2017 õpinguid alustanud õpilasel tuleb teha kutseõppe lõpetamiseks kutseeksam, kui see sellel erialal võimalik on. Kutsetunnistus on dokument, mis tõendab oskuste vastavust kutsestandardis kehtestatud nõuetele. Kui õpitud erialal kutseeksamit ei toimu, lõpetatakse õpingud kooli lõpueksamiga. Õppeaja jooksul või üks aasta peale õpingute lõpetamist on kutseeksami sooritamine õpilasele tasuta. Hariduslike erivajadustega õpilastele on kutseeksami tegemine vabatahtlik.

Edasised võimalused

Pärast kutsekooli lõpetamist võib minna kohe tööle või alustada ettevõtlusega, aga saab ka õpinguid jätkata kõrgkoolis. Paljud kõrgkoolid eelistavad vastu võtta just selliseid noori, kel on juba tulevasest erialast ettekujutus.

→→→ Vaata veel: www.kutseharidus.ee
www.hm.ee/et/eesmargid-tegevused/kutseharidus
www.kutseharidus.ee/abiksotsustajale
haridusportaal.edu.ee



Vana-Võidust saab kutseharidust juba 100 aastat. Igal aastal lõpetab meie kooli umbes 300 õpilast

MARKUS õpib teisel kursusel **keevitajaks**: „Õpin VIKKis üllahedat eriala – keevitamist. Meil on palju praktilisi tunde. Keevitajail on hea palk ja tööturg on suur. Eestis on üpriski vähe kutsetunnistuse ehk sertifikaadiga keevitajaid.“ Ta teab, et keevitamiseks on vaja head käelist oskust, mis tuleb kogemustega. Tema oskusi vajatakse metalli- ja masinatööstuses, laevanduses, ehitustel, autoremonditöökodades. Tegelikult pakuvadki Markusele huvi autod, ta on hakanud mõtlema, kas peaks ka **autoplekkseppaks** õppima.

I kursus õpilane RASMUS räägib oma õpingutest: „Kui sulle pakuvad autod huvi, siis soovitan ikka valida autoeriala. Pole olemas autot, mis aeg-ajalt remonti või hooldust ei vajaks. Eriala-tunnid on lihtsad, kui kuulad ja kaasa mõtled.“ Nii saab Rasmusest **sõiduautotehnik**. Ka tema sõbrad õpivad VIKKis. Marten õpib **automaalriks**, Kevin **veoautojuhiks**. Vahel Rasmus kahtleb, kas ta õpib õiget ametit, eriti siis, kui sõbrad räägivad, kui äge on nende eriala. Kevin näiteks ei suuda ära oodata oma esimest sõitu veoautoga. VIKK on Eestis ainus kool, kus saab õppida veoautojuhiks juba pärast põhikooli lõpetamist. VIKTOR on juba peaaegu kolm aastat õppinud elektrikuks ning soovib seda eriala õppida vaid taibukamatel: „Matemaatika ja füüsika peavad olema väga head, kuna palju tuleb pingeid ja takistusi arutada.“ Oma kursuselt ta ongi parim, olles käinud ka võistlemas Eesti kutsemeistri-

võistlustel Noor Meister. Praegu ei suuda ta aga ära otsustada, mida edasi teha. Kas õppida edasi Tallinna Polütehnikumis jaotusvõrgu elektrikuks või hoopiski VIKKis **ehitajaks**. Osates maju ehitada ja seejuures ka elektritööd teha, saaks luua oma eduka ehitusfirma. Just oma ettevõtte loomine on Viktori tegelik unistus.

JAANA on väga rahul, et õpib ehitusviimistlejaks: „Ehitusviimistluse eriala on väga populaarne. Siin saab õppida pahteldama, värvima, tapeetima, plaatima, põrandakatteid paigaldama ja dekoratiivviimistlust. Minu arvates on see kõige mitmekülgsem eriala. Eriti tore on see, et oma töö tulemust näed kohe.“ Jaana õpib II kursusel ning talle meeldib, et pooled tema kursusel on tüdrukud. Kahjuks õpib tema parim sõbranna Merle **kokaks**. Vahel nad naljatavad, et nad võiksid vabalt kordamööda üksteise tundides käia – nii koogi kaunistamisel kui ka seina krohvimisel on sarnased spaatlid ja töövõtted, arvatavasti on sarnasusi ka teistel töödel.

TIMO niisama sõnu ei raiska. Õppima asus ta **IT-süsteemide noorempetsialistik** kindla plaaniga terveks kooliajaks. Esimesel aastal elab ta kooliellu sisse ja keskendub õpingutele. Kool annab talle toetust kuni 180 € kuus. Teisel aastal läheb ta välispraktikale. Selge pole ainult see, kuhu minna, sest võimalusi on palju. Kolmandal aastal võidab ta Noorel Meistril oma erialal esikoha, nii et kõrgkooli saab ta ilma sisestumiskatseteta.

→→→ Meie koolis on igal õpilasel oma tegu ja oma nägu. Milline edasiõppija oled Sina? Tutvu kõigi erialadega veebilehel **www.vikk.ee**.

Tuleviku tehnikaharidus Tallinna Polütehnikumist

MEEDIA | INFOTEHNOLOOGIA | ELEKTRONIKA | ENERGETIKA | TELEKOMMUNIKATSIOON



Tule Infopäevale 20. mail

Dokumentide vastuvõtt algab
15. mail 2021

Rohkem infot erialade kohta:
www.tptlive.ee/sisseastujale

Jälgi meid ka:
facebook.com/polutehnikum



Põhikooli baasil päevaõpe:

IT-süsteemide spetsialist
Tarkvaraarendaja
Automaatika
Sisetööde elektrik
Elektronika
Telekommunikatsioon
Trükitehnoloogia
Visuaalmeedia spetsialist
Multimeedia spetsialist
(veebiarendaja)

Keskooli baasil päevaõpe:

Fotograafia

Keskooli baasil sessioonõpe:

IT-süsteemide spetsialist
Tarkvaraarendaja
Automaatika
Sisetööde elektrik
Elektronika
Trükitehnoloogia
Teleoperaator
Multimeedia spetsialist
(veebiarendaja)

Tallinna Polütehnikum



Pärnu mnt. 57 Tallinn
tel. 610 3601
info@tptlive.ee

WWW.TPTLIVE.EE

Õppimine Tallinna
Polütehnikumis
on tasuta!

Kas Sinu sõbrad õpivad juba Tallinna Polütehnikumis? Kui veel mitte, siis ole Sina esimene!

Põnevad tehnilised erialad, professionaalidest õpetajad, võimalus õppida valdkondades, millel on nii pikaajalised traditsioonid kui ka perspektiivne tulevik. Tallinna Polütehnikumi erialaosakonnad avavad Sulle ukSED maagilisse ja imelisse tehnikamaailma!

Meedia erialaosakonnas on Sul võimalik:

- õppida trükitehnoloogiat ning saada teada, kuidas ärkavad ellu trükised ning millised saladused on peidus võimsates tükkikodades;
- õppida multimeediaspetsialistiks ning saada oskused, kuidas muuta veebikasutajate maailma ja luua selliseid veebilehti, mida isegi hea meelega kasutada tahaksid;
- õppida visuaalmeediaspetsialistiks ning saada teada, missugused saladused on peidus telemaailma telgitagustes ja meediamajade köögi-poolel;
- õppida fotograafiks ja püüda pildi sisse imelisi hetki, mis lumuvad vaatajat rohkem kui korra;
- õppida teleoperaatoriks ning näha elu ja inimesi palju lähemalt kui enamik meist – televisioon tuli selleks, et jääda.

Energeetika ja automaatika erialaosakonnas on Sul võimalik:

- õppida sisetööde elektrikuks ning saada teada, kuidas muuta maailma turvalisemaks valdkonnas, ilma milleta keegi meist oma elu ette ei kujuta;
- õppida automaatikuks ning otsida lahendusi, kuidas tehnoloogia abil nii iseenda kui ka teiste elu mugavamaks ja ohutumaks muuta.

IT ja telekommunikatsiooni erialaosakonnas on Sul võimalik:

- õppida IT-süsteemide spetsialistiks ja sattuda keerulisse, kuid huvitavasse arvutivõrkude ja pilveteenuste pöörisesse, kus õigete lahendusteede otsimine võib olla põnevamgi kui arvutimäng;
- õppida tarkvaraarendajaks ja saada selgeks koodikirjutamise põhitõed ning loogika – edasi vajad Sa ainult töökust, visadust ja fantaasiat, et luua midagi uut ja põnevat;



- õppida telekommunikatsiooni noorem spetsialistiks ja saada teada, kuidas jõuavad kodudesse internet ja telepilt ning kuidas toimivad mobiil- ja raadioside;
- õppida elektroonikaseadmete tehnikuks ja liituda ühe maailma kõige kiiremini edasi areneva valdkonnaga: tänapäeval sõltume me kõik suuremal või vähemal määral elektroonikast.

Lisaks õppimisele on Sul võimalik osaleda kooli huvitegevuses, panna end proovile hääkatonidel ja kutsemeistrivõistlustel, osaleda kooli õpilasesinduse töös, võtta osa kooli filmifestivalist või anda oma panus TPT TV saadetes. Eesti ühe vanima tehnikakooli, pikaajaliste traditsioonidega Tallinna Polütehnikumi pere usub, et igapäevaselt ja mõtestatult õppides loome endale eluks vajaliku oskuste ja teadmiste aluse.

Kas oled juba otsustanud, mida õppida? Tee oma valik ja tule Tallinna Polütehnikumi!
Dokumente vastuvõtt algab 15. mail 2021.

Kooli infopäev on 20. mail 2021, tule kohale!

→→→ Vaata veel:

www.tptlive.ee/sisseastujale

TÄISKASVANUD ÕPPIJA ELUKESTEV PARTNER!

VALMISTU JUBA TÄNA HOMSETEKS JA ÜLEHOMSETEKS VÄLJAKUTSETEKS! OMANDA VÄÄRT AMET TALLINNA MAJANDUSKOO LIS!

Tutvu meie erialadega ja esita sisseastumisavaldus

26. juunist - 18. juulini 2021!

ERIALAD:

- Kinnisvaramaakler
- Kvaliteedispetsialist
- Noorempjektijuht
- Personalispetsialist
- Raamatupidaja
- Maksuspetsialist
- Sekretär
- Sotsiaalmeediaspetsialist
- Turundusspetsialist
- E-turundusspetsialist
- Ettevõtte õigustoimingute spetsialist
- Õigusassistent
- Ärikorralduse spetsialist
- Väikeettevõtja
- Meeskonnajuht
- Ostu- ja hankespetsialist

KAS TEADSID, ET:

- Tallinna Majanduskooli on peale gümnaasiumihariduse omandamist võimalik tasuta õppima tulla 16 erialale, millest 11 õpetatakse vaid Tallinna Majanduskoolis?
- Tallinna Majanduskooli kõige suurema konkursiga eriala 2020/21 õppeaastal oli raamatupidaja, kuhu kandideeris 6,5 inimest kohale?
- Meie õppija on keskmiselt 30aastane, noorim on 19aastane ja vanim 58aastane?
- Meil õpetab ligi 200 valdkonna tippspetsialisti, kes oma erialase põhitöö kõrvalt on otsustanud panustada Tallinna Majanduskooli õppijate teadmiste ja oskuste arendamise heaks?



Tallinna Majanduskool – täiskasvanud õppija elukestev partner

Miks tulla õppima Tallinna Majanduskooli? Teeme tutvust Itella Estonia OÜ personalijuhi Marita Kaidmega, kes täiendab ennast Tallinna Majanduskoolis kvaliteedispetsialisti erialal.

Peale gümnaasiumi lõpetamist suundusin õppima rakenduspsühholoogiat spetsialiseerumisega personalijuhtimisele. Gümnaasiumit lõpetades ei olnud mul veel päris selge, millistele erialadele erinevates kõrg- ja ülikoolides kandideerida. Eriala valides oli minu jaoks väga suur abi aruteludest minu vanematega, kes andsid mulle nõu ning suunasid mind.

Alates 2010. aastast olen töötanud personalijuhina, ligi viis aastat hotellinduses ning viis aastat kaubanduses ja logistikas. 2019. aasta septembrist töötan Itella Estonia OÜ-s personalijuhina. Personalijuhi töö on väga mitmekülgne, nõuab palju suhtlemist, järjepidevat enesetäiendamist ja kursis hoidmist maailma trendide ning õigusvaldkonnaga. Samuti hõlmab minu igapäevane töö inimeste arendamise panustamist ning toetamist nende karjääris.

Logistika valdkonda personalijuhina tööle asudes puutusin palju kokku kvaliteedijuhtimist puudutavate küsimustega. Saades ise lahendada kvaliteedijuhtimisega seotud küsimusi, tärkas minus suurem huvi selle ala vastu. Õppima minemise mõtteid mõlgtutasin vahelduva eduga enda peas ligi aasta aega. Hakkasin erinevate õppimisvõimaluste kohta rohkem uurima ning avastasin, et kvaliteedispetsialistiks saab õppida Tallinna Majanduskoolis. Kuna pean enesearendamist ja järjepidevat õppimist väga oluliseks, siis otsustasingi esitada avalduse kvaliteedispetsialisti erialale sisseastumiseks. Tallinna Majanduskoolis saab kvaliteedispetsialistiks õppida sessioonõppes ning õpingud kestavad kaks aastat. Oma teekonda kvaliteedispetsialisti õppekaval alustasin 2019. aasta septembrikuus ning minu õpingud sellel erialal jõuavad lõpusirgele selle aasta kevadel. Olen saanud õppesessioonidel alati 100% osaleda ning siinkohal on väga oluline roll olnud minu tööandjal, kes hindab ja innustab oma töötajaid uusi teadmisi omandama ja toetab koolis õppimist.

Olen väga rahul, et valisin kvaliteedispetsialisti eriala. Olen pooleteise aasta jooksul omandanud väga palju uusi teadmisi ning oskan täna oma põhitöös ra-

kendada koolis omandatud. Õpingute juures meeldib mulle enim see, et meie õppejõud on praktikud, kes annavad oma teadmisi õpilastele edasi läbi omandatud kogemuste. Õpilastele kogemuste jagamine annab palju juurde, aitab luua selgema ja parema arusaama. Väga oluline on, et õpingute käigus saame teha hulgaliselt praktilisi töid, tänu millele omandame õpilastena lisaks teoreetilistele teadmistele ka praktilised oskused.

Lisaks uutele teadmistele ja kogemustele, mida õpingute käigus omandan, väärtustan väga kõrgelt ka sotsiaalset kapitali ehk kontaktvõrgustikku, mille olen juba praegu Tallinna Majanduskoolist saanud. Minu kursusekaaslased on tulevased kvaliteedispetsialistid, kellega tulevikus jagame erialaseid teadmisi ja arutleme valdkonnapõhiste küsimuste üle. Kokkuhoidvad ja toetavad kursusekaaslased aitavad õnnestuda tervel kursusel ning ei lase ka keerulistel hetkedel motivatsiooni kaotada.

Tänapäeva ühiskond ja ärimaastik sunnivad meid kõiki järjepidevalt omandama uusi teadmisi ja oskusi, et kaasas käia globaalsete trendidega ja püsida tööturul konkurentsis. Üha enam kogub maailmas tuure teadmismajandus. Teadmispõhine töö nõuab aga tulevastelt töötajatelt üha keerukamaid oskusi. Selleks, et konkurentsis püsida, on vajalik järjepidev enesetäiendamine. Kooli õppima asudes ei ole eriala valimine alati kerge. Tekkivate küsimuste ja kahtluste korral soovitatakse alati nõu pidada juba sellel erialal töötava või kursis oleva inimesega. Samuti julgustan erialade kohta rohkem uurima erinevatest koolidest. Mul on hea meel, et otsustasin õppima minna. Olen saanud avardada oma silmaringi, rakendada õpitut juba praegu oma igapäevatöös ning lisaboonusena olen saanud endale kursusekaaslaste näol palju uusi tutvavaid. Olen rahul ka otsusega õppida kvaliteedispetsialistiks just Tallinna Majanduskoolis. Tallinna Majanduskooli õppejõud on väga innustavad, motiveerivad ja vastutulelikud ning tagavad õppekvaliteedi vaates konkurentsivõimelise hariduse.

→→→ Vaata veel:

tmk.edu.ee/sisseastumine/sisseastujale/

Õppimine kõrgkoolis

Oled otsustanud õpinguid jätkata kõrgkoolis. Kuidas toimub kooli sisseastumine, millal peab õpingute eest tasuma ja millal mitte? Kuidas õppida täiskooramusel, kes on ekstern? Järgnevalt leiad nende ja paljudele teistele küsimustele vastused.

Sisseastumine

Avalduse võid esitada nii mitmesse kõrgkooli, kui soovi on. Ühes kõrgkoolis on võimalik kandideerida kahele erialale. Erinevates koolides õpetatakse sageli sarnaste nimetustega erialasid ning ainult õppekava nimetuse alusel ei tohiks valikut teha.

Esmalt tuleb kõrgkoolile esitada vajaminevad dokumendid, mida saab teha sisseastumise infosüsteemis SAIS (www.sais.ee). Pärast paberite esitamist järgnevad sisseastumiskatsed. Kuid leidub ka erialasid, kus need puuduvad ning sisseastumine sõltub riigieksamite või keskmise hinde tulemustest. Oluline on jälgida, et sisseastumiskatsed ajaliselt ei kattuks.

Konkreetsed sisseastumistingimused on iga kõrgkooli enda otsustada. Need on kõrgkooli-

de kodulehtedel leitavad tavaliselt pool aastat enne õppetöö algust. Üldjuhul kehtestavad kõrgkoolid sisseastumiseks lävendi, mille ületajad arvatakse üliõpilaste nimekirja. Teatud juhtudel võib kõrgkool kehtestada ülempiiri, millest rohkem üliõpilasi vastu ei võeta. Vastuvõtutingimused peavad täis- ja osakoormusel õppida soovijatel olema samad.

Täis- või osakoormus

Pärast immatrikuleerimist, st arvamist kõrgkooli nimekirja, tuleb valida, kas õppida täis- või osakoormusel. On õppekavasid, kus saab studeerida üksnes osa- või üksnes täiskooramusel. Osakoormus sobib neile, kes teavad juba ette, et nad ei suuda erinevatel põhjustel täiskooramusel õppimisel nõutud mahtu täita.



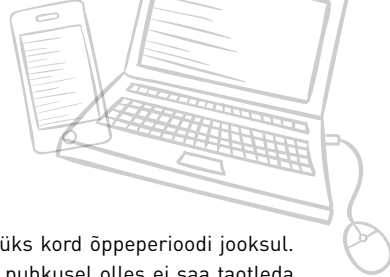
Näiteks kooliskäimine pere või töö kõrvalt. Õppekoormuse arutamise alus on õppekava täitmisel läbitud õppeainete maht ainepunktides (EAP). Ühele EAPle vastab 26 akadeemilist tundi üliõpilase tööd, sh loengud, seminarid, praktikumid ja iseseisev töö. Kohustuslik läbitavate ainepunktide hulk on ära toodud õppekavas, mis on õpingute alusdokument. Täiskoormusega õppides tuleb täita iga õppeaasta lõpuks õppekava arvestuslikust mahust vähemalt 75% (45–60 EAPd õppeaastas), osakoormusega õppides jääb õppemaht 50–75% vahele (30–44 EAPd õppeaastas). Nominiaalajaga (määratud õppeaeg õppeaastates) lõpetamiseks peab igal semestril läbima oma õppekava aineid 30 ainepunkti mahus. Järgnevatel aastatel koormust valima ei pea, täis- või osakoormusega õppesse viiakse üle

vastavalt õppekava täitmise protsendile, mida kontrollitakse iga õppeaasta lõpus. Tavaliselt tuleb osakoormusel õppival üliõpilasel maksta õppemaksu juba esimesel semestril.

Alla osakoormuse piiri õppijad eksmatrikuleeritakse, st arvatakse välja õpilaste nimekirjast, kuid neil on võimalik aineid läbida eksternina.

Õppevormid

Kõrgkoolid kasutavad väga erinevaid õppevormi erinevas tähenduses, näiteks päevane õpe, statsionaarõpe, kaugõpe, tsükliõpe, õhtune õpe või avatud tasemeõpe. Need võivad ühes kõrgkoolis tähendada üht, teises aga hoopis teist. Õppevormidest hoolimata peab olema võimalus õppekava läbida üldjuhul



täis- või osakoormusel. Koolide kodulehtele leiab infot, mida ühe või teise termini all mõeldakse.

Tasuta või tasuline õpe?

Esimesel semestril saavad õppemaksuta õpida täiskoormusel eestikeelsetel erialadel õppivad avalik-õiguslike ülikoolide ja riigi rakenduskõrgkoolide üliõpilased. Erakõrgkoolides õppides peab üldjuhul õppemaksu ise tasuma.

Alates teisest semestrist sõltub õppemaksu maksmine läbitud õppekava mahust ning kõrgkooli kehtestatud tingimustest. Kui õppida esimesel semestril täies mahus, siis järgneval semestril õppemaksu tasuma ei pea. Hüvitise nõudmisel lähtutakse ainepunktide mahust, mis on vajaka jäänud. 2019/2020. õppeaastal oli hüvitamise ülemmäär ühe ainepunkti kohta 50 eurot. Konkreetse hüvitamise korra määrab kõrgkooli nõukogu. Õppetasu makstakse seni, kuni õpingute käigus sooritatud ainete maht jääb alla tasuta õppimiseks vajaliku mahu.

Osakoormusel õpingute alustamisel on koolil võimalik õppemaksu küsida juba esimesel semestril. Võrkeelsete erialade puhul on õppemaksu tingimuste ja korra kehtestamine kõrgkooli enda teha.

Õppimine eksternina

Kui soov on täita õppekava alla 50% semestris, siis on võimalik seda teha eksternina. Eksternil puuduvad üliõpilase õigused ja kohustused. Eksternil õppekava täitmise mahtu ei mõõdata. Eksternõppes on võimalik sooritada õppekavajärgseid eksameid ja arvestusi ning kaitsa lõputööd või sooritada lõpueksamit. Ekstern maksab õppemaksu.

Akadeemiline puhkus ja õppepuhkus

Õpingud kõrgkoolis on võimalik ajutiselt katkestada, võttes akadeemilist puhkust. Seda

saab taotleda üks kord õppeperioodi jooksul. Akadeemilisel puhkusel olles ei saa taotleda õppelaenu, samuti ei maksta sel ajal õppetootusi ning ei kehti ravikindlustus (v.a tervislikud põhjused, lapsehooldus, kaitsevägi). Akadeemilise puhkuse ajal ei viida üle järgmisele kursusele. Samuti lükkub edasi õppe lõpukuupäev puhkusel olnud aja võrra ja peatub nominaalne õppeaeg.

Koolis ja tööl samaaegselt käies on võimalik võtta õppepuhkust kuni 30 kalendripäeva aastas, millest keskmist töötasu makstakse 20 kalendripäeva eest. Ülejäänud 10 kalendripäeva ulatuses saab võtta tasustamata puhkust. Lisaks on võimalik saada õppeasutuse lõpetamiseks 15 lisapuhkepäeva, mille eest tasustatakse töötasu alammäära alusel.

Teist korda samal kõrgharidusastmel õppimine

Samal kõrgharidusastmel õppimine ei ole piiratud ja seda võib teha korduvalt. Kuid piirang kehtib mitmendat korda samal kõrgharidusastmel tasuta õppimisele. Uuesti saab tasuta sellele astmele õppima asuda pärast õppekava kolmekordse (bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekava korral kahekordse) nominaalkestuse möödumist. Samade kõrgharidusastmetena ei käsitleta rakendus- ja bakalaureuseõpet.

Piirang kehtib, kui oled sel õppeastmel õppinud vähemalt poole nominaalajast. See kehtib nii siis, kui oled lõpetanud õppekava täies mahus, kui ka siis, kui oled õpingud katkestanud pärast õppekava poole nominaalkestuse läbimist.

→→→ Vaata veel:

www.hm.ee/et/tegevused/korgharidus
haridusportaal.edu.ee

Mille poolest erinevad gümnaasium ja kõrgkool?

Kõrgkooli õppima minnes tuleb olla senisest iseseisvam. Vaja on rohkem uurida, planeerida ja tegutseda. Kõrgkoolis vastutad oma õpingute eest ainult sina ise.

Kõrgkoolis õppides ja üliõpilaseks saades antakse sulle rohkem valikuvabadust. See tähendab, et valid ise aineid, milles kavatsed osaleda, valid ise moodulid, kõrvaleriala, samuti otsustad ise, millal ja kuhu välisüliõpilaseks minna või millal akadeemilist puhkust vajad. Samuti saad rohkem tegutsemisvabadust. See tähendab, et sinu otsustada on, kas valmistud järgmiseks loenguks, kas ja kui aktiivselt osa-

led loengutes, kas oled oma töödega järje peal, kuidas hangid õppematerjale ja valmistud eksamiteks.

Sii tabelist leiad kõrgkoolis ja gümnaasiumis õppimise erinevused. Loomulikult tasub silmas pidada, et kõik see on alati natuke varieeruv, kuna sõltub kõrgkooli ja õppegruppide suuruselt ning eriala iseloomust, praktilisusest ja muudest eripäradest.

	GÜMNAASIUM	KÕRGKOOL
Aeg	Õppetunni kestus 45 min.	Mitu akadeemilist tundi (45 min) järjest.
Kohalkäimine	Kohustuslik.	Valikuline, vastavalt vajadusele ja õppeaine nõuetele, kohalkäimise jälgimine sõltub ainet.
Õppija rühmas	Üks vähestest, väikesed klassid, õpilasi tuntakse nimepidi.	Üks paljudest, suured rühmad (isegi sadu inimesi), üliõpilasi üldjuhul ei tunta nimepidi.
Õppijalt nõutav ettevalmistus	Regulaarne, kodutööde täitmise kontroll, koolis alustatu lõpetamine.	Eelnev teemaga tutvumine, iseseisev uurimistöö, üldiselt tudengi enda otsustada.
Õpetaja ja õppejõu roll	Õpetaja vastutusel; tagasisidet antakse.	Loengus õppejõu vastutusel, vähem juhitud seminarides, praktikumides ja laboratoorse- tel töödel; vähem tagasisidet.
Õpetamisstrateegiad	Uut materjali esitatakse, kontrollitakse, parandatakse ja korratakse. Järgnevates tundides korratakse ja kinnistatakse.	Tavapärastel loengutes mõttevahetust ei ole, küsimuste esitamiseks vähe aega. Seminarid ja laboratoorsed tööd vähem ametlikud ja rohke mõttevahetusega.
Nõuded õppimisele	Õpitu kinnistamine, lühivastused, õpetaja kinnitab õiget vastust.	Iseseisev mõtlemine ja analüüs.
Õppematerjalid	Värvilised, seletavad visuaalsed abimaterjalid (joonised, pildid), teksti julgustatakse kasutama sõna-sõnalt.	Tavapärased kõrgkooliõpikud, teadusaja- kirjad, veebiresursid, slaidid/konspektid, suured raamatukogud.
Tagasiside	Lühivastused, õpetaja tagasisidet eeldatakse ja saadakse.	Eelnev kordamine vähene, tähtjaid eelnevalt määratud, hinnet saab vaidlustada ja paranda- da.

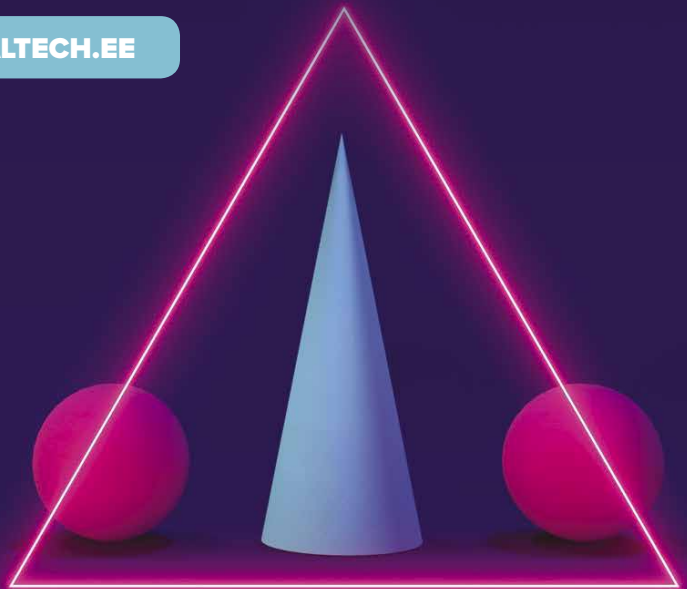
Kasutatud materjal: „Õppimine kõrgkoolis. Tudengi käsiraamat“. K. McMillan, J. Weyers. SA Archimedes, programm Primus, 2011

TAL TECH

**ON FAKT, ET JUST
TALTECHI LÕPETAJATE PALK
ON TEISTE RIIGIÜLIKOOOLIDEGA
VÕRRELDES KÕRGEIM.
MILLEKS RAHULDUDA
VÄHEMAGA?**

Avalduste vastuvõtt käib.
Esita avaldus juba täna!

[TEEJUHT.TALTECH.EE](https://teejuht.taltech.ee)



Ingliskeelne õppekava on hüppelaud rahvusvahelisse tulevikku

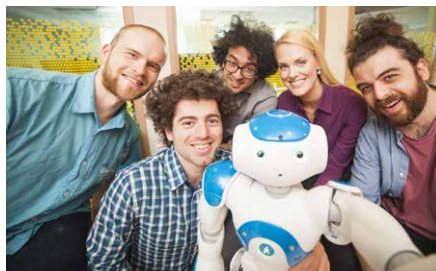
EHKKI KODUMAAL ÜLIKOOID PAKUVAD ENNEKÕIKE EESTIKEELSET KÕRGHARIDUST, ON VÕIMALUS VALIDA KA INGLISKEELSEID ÕPPEKAVASID. VÕORKEELES ÕPPIMINE ANNAB RAHVUSVAHELISE KOGEMUSE ILMA KODUMAALT LAHKUMATA NING ON HEA HÜPPELAUD RAHVUSVAHELISELE TÖÖTURULE VÕI KÕRGKOOI SUUNDUMISEKS, KEELEOSKUSEST RÄÄKIMATA.

Tallinna Tehnikaülikooli karjäärinõustaja Monika Sutropi sõnul ütleb küll pea iga Eesti noor, et oskab hästi inglise keelt, kuid rõhutab, et noortele praktilisel iseenesest külge hakkav suhtluskeel ja töökeel on erinevad. Ingliskeelsest õppeprogrammist saab just tööeluks vajaliku keeleoskuse, alustades tööläbirääkimisteks vajalike nüansside ja lõpetades erialaste terminitega.

Sama räägib TalTechis ingliskeelsel erialal õppiv **Mihkel-Eduard Luude**. „Ehkki gümnaasiumis õpetatav sõnavara on heal tasemel, ei piisa sellest, et teha tiptasemel äri või teadust rahvusvaheliselt, eriti kui sa inglise keelt gümnaasiumi järel paari aasta jooksul väga ei kasuta. Selle lünga täitmiseks on hea valik tulla õppima ingliskeelsele õppekavale,“ räägib integreeritud tehnoloogiate 2. aasta tudeng, kellel on taskus Cambridge'i C1-taseme keeletunnistus.

Kultuuridevaheline kompetents

Teine tähtis boonus on rahvusvaheline seltskond ja suhtlusvõrgustik – koos Euroopa, Aasia ja Aafrika päritolu üliõpilastega õppides arendad oma kultuuridevahelist kompetentsust, mida rahvusvahelised ettevõtted samuti kõrgelt hindavad. Selle punkti toovad välja nii **Mihkel Luude** kui ka **Monika Sutrop**. „Eestis rahvusvahelistes ettevõtetes töötab aina rohkem erineva kultuuritaustaga inimesi ning kultuuridevaheline kompetentsus võib saada konkurentsieeliseks tööle kandideerimisel, kuna suhtlemisoskused eri kultuuridest pärit inimestega mängivad suurt rolli tulemuse saavutamisel,“ selgitab Sutrop. Ta lisab, et ka Kutsekoja OSKA raportis „Töö ja oskused 2025“ tuuakse tulevikuoskusena välja kultuuridevahelise kompetentsi olulisust. Inseneriteaduskonna üliõpilaskogus panustav Luude ütleb, et ka tudengiorganisatsioonidest saab palju rahvusvahelist kogemust, millest on kasu nii teiste kultuuride mõistmisel, keelepraktikaks kui ka kontaktide võrgustiku suurendamisel.



Mihkel Luude soovib ingliskeelset õppekava vauda ka kui ettevalmistust enne välismaa ülikooli minemist. Ta toob välja sellise kogemuse eelise: kodumaal võorkeeles õppides on ainus raskus võorkeelne koolitöö, kõik muu jääb harjumuspäraseks. „Usun, et kõik mõistame, kui raske on hüpata uude kultuuri, keskkonda ja keeleruumi, ilma pere ja sõpradeta,“ selgitab ta ja soovib ingliskeelset õppekava Eestis vahesammuks või ettevalmistuseks välismaise magistriõppe eel. Lisaboonus on see, et kodumaal annavad paljud õppejõud ka ingliskeelset kursuset erialaterminid kätte kolmes keeles – eesti, vene ja inglise – ning õppetööga jänni jäädes leiab ikka kellegi, kellelt eesti keeles abi paluda.

Kuidas tulla õppima Tallinna Tehnikaülikooli?

- Esita avaldus lehel [sais.ee](https://www.taltech.ee).
- Kui oled ületanud lävendi*, oled järgmisest õppeaastast TalTechi oodatud. Õppima tulemise pead kinnitama hiljemalt 15. juulil, kuid võid ka kohe kinnitada.
- Kui Su eksamitulemused on allpool lävendit, saad parandada eksamitulemust ülikooli eesti keele või matemaatika katsel juunikuus.
- Täpsem info [teejuht.taltech.ee](https://www.taltech.ee).



TARTU ÜLIKOOI



TUTVU ÜLIKOOIIGA JUBA ENNE ÕPPIMA ASUMIST!

- | Tule tudengivarjuks
- | Loe esmakursuslaste blogi
- | Liitu infokirjaga

ut.ee/tutvuulikooliga

Tartu kui enesearengukeskus

Gümnaasiumis oli mul mõttes kaks valikut, kuhu õppima minna: välismaale või Tartu Ülikooli. Otsustasin Tartu Ülikooli kasuks, sest siin on õppinud terve mu pere – ema, isa, kaks venda ja üks õde – ning seega tunnen end kui kodus. Erialaks valisin informaatika. See ei olnud küll lausa minu kirg, kuid tundus väljakutsuv ja perspektiivikas. Aga miks just Tartusse?

Tudengiorganisatsioonid

Tulin Tartusse kindla kavatsusega liituda mõne tudengiorganisatsiooniga. Kuna Tartus on terve võrgustik rohkem kui 60 tudengiorganisatsiooniga, oli valida raske, ja nii alustasingi sügisel tööd lausa kolmes organisatsioonis. Igaüks neist andis mulle isemoodi kogemuse alates ürituste korraldamisest ja lõpetades ettevõtete suhtlemisega, kuid läbivaks jooneks said uued tutvused. Leidsin sõpru enda erialalt, vanematelt kursustelt ja isegi vilistlaste seast. Tudengiorganisatsioonid on uute suhete loomiseks ja nende hoidmiseks suurepärase koht – ülikoolis veedetud ajast ei jää meelde mitte õppimine, vaid teistega koos veedetud aeg.

Akadeemiline areng

Teiseks aastaks sain aru, et kuigi vabatahtlik töö on mulle oluline, olin ülikooli tulnud ikkagi selleks, et õppida, ja nüüd olen rohkem rõhku pannud just teadmiste omandamisele. Prioriteedi nihkumisele aitas kaasa ka see, et ained läksid tublisti põnevamaks – pärast alusainete läbimist nägin lõpuks õpitud teadmiste vajalikkust ja eriala võlu. Lisaks on mul alates teistest aastast suurem vabadus valida, milliseid aineid ja millises järjekorras ma võtan, sealjuures nii oma õppekavast kui ka täiesti teistest valdkondadest. Mul on hea meel, et mu õppekava on paindlik ja soovi korral saaksin valida ka kõrvaleriala.



Õppimine ja õpetamine käsikäs

Peale õppimise meeldib mulle ka teisi õpetada. Tartu Ülikool võimaldab eeskujulikel üliõpilastel õppeassistendina praktikume anda. Nõnda olen minagi kevadsemestril ühe õppeaine juhendaja. Lisaks olen Tartu Ülikooli teaduskooli projektis Noored Koodi juba aasta aega programmeerimise töötube andnud. Õpetan eelkõige sellepärast, et naudin seda protsessi ja võimalust saadud teadmisi kinnistada, kuid tuleb tunnistada, et ka õpetamise eest saadav tasu on hea lisa igakuisele stipendiumile.

Miks Tartu Ülikool?

Tartus on kõik vajalikud eeldused enesearenguks: tuhandeid õppeaineid, tegusate tudengiorganisatsioonide võrgustik, üle 13 000 üliõpilase, kellega suhelda ja koostööd teha, ning kümned põnevad üritused ja võistlused igal nädalal. Tartus on olemas kõik, mida vaja, et rahuldada ka kõige ambitsioonikamat ja aktiivsemat tudengit.

→→→ Vaata rohkem: ut.ee/tutvuulikooliga

*Tallinna Ülikool on
teinud 100 aastat
haridusinnovatsiooni.
Siin õpid arendama
nutikat ühiskonda.*



TALLINNA ÜLIKOOL

UUS AJASTU
VAJAB
UUTMOODI
SUUNAJAID

Esita avaldus 21. juuni - 1. juuli!
tlu.ee/sisseastumine

Mis on uutmoodi akadeemiline ülikool?

Maailm, mis muutub üleöö, vajab üha enam inimesi, kes on valmis kiirelt kohanema, uusi lahendusi looma ja pidevalt juurde õppima. Ülikoolidele tähendab see vajadust pakkuda haridust, mis on nii tänapäevane kui võimalik ning lisaks silmaringi avardamisele ka praktilise väljundiga. Lisaks teadmistele on ülioluline kriitilise mõtlemise ja koostööoskuste omandamine, et osata eristada olulist ebaolulisest ja valeinfot õigest, samuti luua seoseid ja innovatiivseid lahendusi teiste erialade esindajatega.

Uutmoodi akadeemilise ülikooli idee on luua just selline õppimist ja uurimistööd toetav keskkond, kus on fookuses iga tudengi potentsiaali maksimaalne rakendamine. Et kõik saaksid täpselt sellise hariduse, mis võimaldab neil luua täpselt sellise karjääri, nagu soovitakse.

„Tallinna Ülikooli olulisim tugevus on võimaluste rohkus ja vabades kombineerida omale eriala, mis on unikaalne ning vastab sinu huvidele,“ kinnitab keskkonnakorralduse magistriõppe lõpetanud Maarika Truu, kes on aasta vilistlane 2020 ja valiti Eesti idufirmade eestvedajana Euroopa viiekümne mõjukaima idufirmade ja riskikapitali valdkonnas tegutseva naise hulka.

Mida Sulle pakume?

- Tallinna Ülikoolis saad õppida erialasid, mida mujal Eesti ülikoolides ei pakuta. Ja kui pakutaksegi, siis meie õppekavad eristuvad just uuenduslikkuse ja tänapäevase lähenemisega.
- Meie õppekorraldus võimaldab Sul valida lisaks peerialale hulga valikaineid ja kombineerida endale eriala, mis on unikaalne ja lähtub vaid Sinu huvidest.
- Sinu suunanäitajateks on tippasemel õppejõud ja teadlased Eestist ning välismaalt. Meie akadeemilisest personalist on umbes 12% välismaalased. Lisaks kaasame õpetamisse eksperte väljastpoolt ülikooli ja ka meie vilistlaste seast.
- Saad teiste erialade tudengitega lahendada elulisi probleeme ELU ehk Erialasid Lõimiva Uuenduse projekti raames. Õpid tegema koostööd, mõtlema raamist väljas ja looma täiesti uusi lahendusi.



- Paljud erialad sisaldavad erialapraktikat, mis võimaldab arendada tööturule vajalikke teadmisi ja oskusi. Pealinn pakub Sulle lisaks väärt praktiliskäivõimalustele töö ja õppimise mugavat ühitamist.
- Tallinna Ülikooli kesklinnas asuv linnak on uus ja kompaktne ning toetab igakülgset nii õppimist kui ka vaba aja sisustamist. Lisaks auditooriumitele, laboritele ja akadeemilise raamatukogu õpikeskusele leiad siit Eesti ainsa ülikoolikino, jõusaali ja ELU-ala.
- Ülikooliaja vürsitamiseks ja kasulike kontaktide loomiseks saad õpingute kõrval panna end proovile üliõpilaskonnas, arendada oma hobbisid tudengiklubides, koorides, sümfooniaorkestris ja rahvatantsukollektiivis või spordivõistkondades.

Kuidas õige võimalus üles leida?

Kui Sa veel täpselt ei tea, millist eriala valida, siis aitavad Sind meie karjääri- ja nõustamiskeskuse spetsialistid. Iseseisvalt võid õiget suunda püüda leida ka digitaalse karjäärinõustaja abil, mille leiad meie kodulehelt sisseastumise teema alt. Kuna maailm on pidevas muutumises ja seda oleme ka meie, siis julgustame Sind proovima. Ehk sobib Sulle esialgu mõni laiemapõhjalisem eriala, mis avardab Su maailmapilti ja kust saad edasi liikuda mistahes muule erialale. Õpime ju kogu elu – ja kus siis veel katsetada ning oma unistusi täita kui mitte ülikoolis!

Eesti Maaülikool

Vastuvõtt
Eesti Maaülikooli

21.05-07.07

→ emu.ee

**Renee
Razumov**
tudeng

**MINU
VALIK ON
KESKKOND**

Eesti Maaülikoolis õpid hoolima maast, metsast ja loomadest

Tartus, otse Tähtvere rohelus, asub meie loodusõpingute tippkeskus – Eesti Maaülikool. Kuigi ülikoolilinnak paikneb linna servas, asub see üsna mugavalt kesklinna läheduses. Näiteks kõnnib siit Raekoja platsile vaid 20 minutiga.

Mis on maaülikool?

Eesti Maaülikool on oma nime kandnud 15 aastat, kuid tema ajalugu on pikk ja värvikas, ulatudes aastasse 1848, mil Tartusse rajati veterinaariakool. Veterinaarmeditsiin on maaülikoolis väga tähtis õppe- ja uurimissuund ka praegu, kuid aastate jooksul on sellest ülikoolist kasvanud välja hoopis midagi enamat. See on ülikool, kus uuritakse bio- ja rohemajandust ning seda, kuidas maa-, vee- ja loodusressursse kasutada selliselt, et tagada elukvaliteet ka tulevastele põlvetele.

Kas teadsite, et õpe ja teadus Eesti Maaülikoolis on kõrgel tasemel? Ülikool asub maailmas 50 parima ülikooli seas oma põhilistel vastutuseladel, milleks on metsandus ja põllumajandus.

Õpe on siin praktiline ning toimub nii linnakus kui ka õppebaasides üle kogu Eesti. Tihedad koostööd tehakse ettevõtetega, kes ootavad samuti tudengeid enda juurde praktikale. Maaülikooli laborites on uus ja äge tehnika, millega saab juba kooliajal teha teadust nagu päris teadlane.

Maaülikool mõtleb roheliselt. Siin on keskkonnasäästlikkust rõhutavad õppekavad ning lisaks metsade ja maade hoidmisele ja vee puhastamisele uurivad teadlased näiteks seda, kuidas toota toitu jäätmevabalt.

Kuid mis kõige olulisem: Eesti Maaülikoolis õppides ootab sind kindel tulevik. Ükskõik, millise eriala sa valid, oled oodatud nii ettevõtluses kui ka avalikus sektoris, et kanda vastutusrikkaid ülesandeid. Maaülikooli haridus lubab sul maailma avaramalt vaadata. Sa mõistad, kuidas toimida ja milliseid otsuseid teha selleks, et ühiskond oleks varustatud toidu, puhta vee ja sooja toaga ning seda kõike nii, et säiliks elukeskkond ka tulevastele põlvetele. Tee oma valik ja tule õppima maaülikooli!

Tudengid on rahul

Igal aastal uurib maaülikool, mida tudengid oma ülikooli juures kõige enam väärtustavad. Enim tõetakse esile sõbralikke õppejõude ning mugavat ja



Maaülikoolis õpib noori paljudest riikidest ja tudengitel toob uusi sõpru nii kodu- kui ka välismaalt.

kompaktset linnakut, mis koos loovad mõnusa õpi-keskkonna. Näiteks asuvad ülikooli mõlemad ühiselamud otse linnakus ja nii jõuab loengusse kõigest viie minutiga.

Kes tahab päeva jooksul sportida, saab seda linnakus igal ajal teha. Loengute vahepeal saab mängida pinksi, visata korvpalli või tõsta kangi. Talvel on linnaku naabruses avatud suusarajad ja uisuväljak, suvel tenniselplatsid, ning ka rand Emajõe ääres on kiviga visata.

Hea side õppejõududega jääb püsima ka pärast lõpetamist. Koostöö on kasulik, et uued teadussaavutused jõuaksid kiiremini ettevõtlusesse ning looksid ühiskonnas laiemat kasu.

Vingeid tudengiprojekte algatatakse maaülikoolis aastaringelt. Siin tegutsevad üliõpilasesindus ja erialasetsid, kellega koos end tulevikuks hästi ette valmistada ning tööd praktiseerida koos oma ala professionaalidega.

Hoia sisseastumisinfol silma peal maaülikooli kodulehel ja tee oma valik. www.emu.ee/sisseastujale

Sisekaitseakadeemiast algab Eesti turvalisus



AIRI PAHVA

politsei- ja piirivalvekolledž, politseiteenistus

Politseiteenistuse eriala hakkas mulle huvi pakuma juba põhikoolis, kui koolis käis rääkimas noorsoopolitseinik. Juba põhikoolis olime sõbrannaga kindlad, et meist saavad politseinikud. Gümnaasiumi lõpuks olin käinud juba töövarjupäevadel Tartu ja Lääne-Harju politseijaoskonnas ning Tartu vanglas. 12. klassis sain aru, et mulle polegi ükski muu eriala huvi pakkunud kui politseiteenistus. Juhul kui ma poleks sisseastumiskatseid edukalt sooritanud, oleksin läinud kutsekooli autotehnikuks õppima. Mõtlesin ka psühholoogia eriala peale, kuid see ei tundunud minu jaoks siiski piisavalt põnev.

Akadeemias õppimise juures meeldib mulle kõige rohkem, et meil on palju erinevaid kolledžeid, mille kaudu saan luua uusi tutvusi ja kontakte ka edaspidiseks koostööks.

Mina arvan, et politsei- ja piirivalvekolledžisse sobib õppima inimene, kes on avatud, paindlik ja tahtevõimeline. Kooli lõpetavad noored ei tohiks karta proovida erinevaid erialasid ja elukutseid, sest kui ei proovi, ei saagi teada, mis meeldib ja mis mitte. Eriala, mida omandad, peaks olema südamelähedane ja meeldima, sest lõpuks ju töötad sellel terve elu.



KARL-GABRIEL HIIE

päästekolledž, päästeteenistus

Tulin õppima Sisekaitseakadeemiasse, kuna tahtsin õppida enda jaoks huvitavat ja ühiskonnale kasulikku eriala. Enne kandideerimist olin kahe kolledži vahel – päästekolledž ning politsei- ja piirivalvekolledž. Lõpuks tundus päästeteenistuse eriala mulle huvitavam.

Akadeemias õppimise juures pean oluliseks häid sportimisvõimalusi ning toetavaid kadette ja koolipere. Minu lemmiktund on siiani olnud „Päästetööde taktika ja juhtimine”, sest seal saime päästesündmusi lahendada nii simulatsioonis kui ka harjutusväljakul meeskonnavanema rollis olles. Kiired otsused ja muutuvad olukorrad pakkusid pinget ning õppejõud olid alati hingega asja juures ja tegid iga tunni huvitavaks.

Päästekolledžisse sobib kõige paremini õppima inimene, kes on aus, kohusetundlik ja julge nii tegudes kui ka enda arvamuse avaldamises. Enne Sisekaitseakadeemia kasuks otsustamist soovitan tulla meie juurde kadetivarjuks. Võimalusel käige läbi kõik kolledžid. Igal erialal on kindlasti palju huvitavat ja proovilepanevat ning pole paremat viisi erialadega tutvumiseks kui veeta päev akadeemia kadetina.



ANGELA SÖÖT

justiitskollidž, korrektsioon

Minu soov oli õppida erialal, kus on omavahel seotud sportimine ja kehaline areng ning inimeste abistamine. Tee selle erialani leidsin tänu Tartu vanglast tulnud inimestele, kes 10. klassis meile eriala tutvustamas käisid. Juba järgmisel aastal läksime Tartu vanglasse ekskursioonile ja seal veendusin, et tahan õppida Sisekaitseakadeemias. Tartus vanglas ekskursiooni teinud valvur on nüüdseks minu kurseaskaaslane.

Lisaks tegin sisseastumiskatsed ka Tartu Ülikooli kehalise kasvatus ja spordi erialale, kuid samal ajal, kui Tartus katsetel viibisin, sain e-kirja, et olen Sisekaitseakadeemiasse vastu võetud. Jätsin katsed Tartus pooleli ja kinnitasin end kohe Sisekaitseakadeemiasse õppima.

Minu jaoks on oluline, et peale Sisekaitseakadeemia lõpetamist on igal kadetil olemas kindel töökoht ning suurepärased arenguvõimalused. Meil on väga kokkuhoidev koolipere ja sõbralikud kadetid, mida tundsin juba sisseastumiskatsete tehes.

Justiitskollidžisse ootame õppima avatud ja head suhtlejat, kes on teadlik oma soovidest ja eesmärkidest. Lisaks peab arvestama sellega, et nii meie töö kui ka õpe on üllatusi täis – me peame alati kõigeks valmis olema. Kasuks tulevad hea sportlik vorm ning tugev pingetaluvus. Minu lemmiktunnid on kindlasti enesekaitsetunnid, kus õpin iga kord midagi uut ning näen silmaga enda arengut. Lisaks õpib igas tunnis üha rohkem tundma inimese keha ning kuidas see erinevates olukordades liikuda võib.

Ärge kartke oma unistustest kinni hoida – pingutage ja kõik on võimalik!



ROBERT PÕLDOJA

finantskollidž, toll ja maksundus

Kandideerin 6 erinevasse kooli 12 erialale ja sain 10 erialale sisse. Kaalusin pikalt ning lõpuks otsustasin Sisekaitseakadeemia finantskollidži kasuks, sest tundsin, et saan õpitavalt erialalt kõige laialdasemad teadmised. Kõik, mida ma siin õpin, saan üle kanda eraellu.

Mulle meeldib akadeemia mõnus keskkond ning see, et õppejõud on oma ala professionaalid ja suudavad selgeks teha kõik erialased teadmised. Meil on väga hästi ära jaotatud teooria ja praktiliste õppetundide osakaal. Lisaks õppimisele pakub akadeemia põhistipendiumi ja võimalust ühiselamus elada. Ühel territooriumil asuvad kool, spordisaalid ja ühiselamus – kõigest kõndimise vaev! Meie spordisaalid on väga hästi varustatud ja pakuvad võimalusi ka professionaalsel tasemel trenni teha.

Finantskollidžisse sobib õppima aus ja avatud inimene. Tulevane õppur peab olema ka enesekindel ja oma otsustes mitte kahtlema; keegi, kes järgib reegleid ning tegutseb oma riigi huvides. Kui sa pole kindel, siis tee palju avaldusi ning vaata, kuhu sisse saad. Selle valimi põhjal kaalu plusse ja miinuseid ning tee otsus, mis tundub kõige südame lähedasem. Kui oled valiku teinud, ole oma valikus kindel ja ära kahetse. Kui aga tunned, et otsus oli vale, seisa sellega silmitsi ja proovi midagi muud.



**TARTU
TERVISHOIU
KÕRGKOO**
TARTU HEALTH
CARE COLLEGE



**KUI KA SINUL ON SÜDA
ÕIGE KOHA PEAL, TULE ÕPPIMA!**

Autor: Ave Körve-Noorköiv, Tartu Tervishoiu Kõrgkooli õppejõud

Simulatsioonõpe rikastab õpet tervishoiuerialadel

Sul on süda õige koha peal, soovid õppida kõrgkoolis praktilist eriala, hankida õpingute käigus põnevaid kogemusi ning seejärel siirduda tööturule, kus oled väga oodatud ja kõrgelt hinnatud spetsialist? Siis on rakenduskõrgharidus Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis just Sulle!

Et saada spetsialistiks tervishoius, tuleb palju õppida erinevate tegevuste kaudu – olenevalt õppekavast moodustavad praktikumid ja praktikad kuni poole õppemahust. Selleks on olemas kõrgkoolis ka erisugused võimalused: õppehoones on mitmekülgse sisustusega laborid, röntgeniruum ja õppehaigla, kus patsientideks programmeeritavad kõrgtehnoloogilised inimsuuruses nukud.

Kõik õppekavad kasutavad järjest enam simulatsioonõpet, kus tudengitel on võimalus läbi mängida erinevaid elulisi olukordi: nii saavad näiteks ämmaemandad õppehoonest väljumata vastu võtta sünnitust, kõrgkooli õppehaigla intensiivriivipalatis pingutavad õed selle nimel, et päästa libeda teega liiklusõnnetusse sattunud ning radioloogia- tehnikutel on võimalus tuvastada röntgeniaparaadiga nukk-patsientide vigastusi.

Simulatsioonidel on tähtis koht tervishoiutöötajate erialaõpingutes, võimaldades üliõpilastel arendada enda teadmisi ja oskusi juba enne seda, kui tuleb minna praktikale tervishoiuasutusse. Mitmesugused uurimused on näidanud, et simulatsioonõpe annab tudengitele oluliselt rohkem teadmisi ja oskuseid: kuna nad on õpingute käigus juba kokku puutunud erinevate olukordadega, on nad nii praktiliselt kui ka hiljem tööturule minnes paremate probleemide lahendamise ja käeliste oskustega.

Mis veelgi vahvam – kui õppur on natukene tõbine või õppejõud määratud viiruse leviku tõttu eneseisolatsiooni, toimuvad simulatsioonõppe praktikumid Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis ikka edasi. Nimelt on kõrgkoolis olemas mitmekülgsed lahendused, kus näiteks ühes õppepalatis tudengid päästavad elusid, samal ajal saavad nende tegetsemist jälgida ja sellest õppida kursusekaaslastel kõrvalruumis ning ka puudujad kodus. Eneseisolatsioon viib õppejõud hoiab distantsilt toimival silma peal, juhendab ja annab tagasisidet.



Kuidas valmistuda tulevikutööks ja mida õppida?

Muutusi läbi tegev tööturg tekitab lisaks uutele karjäärivõimalustele ka hirmu, et tänased töökohad kaovad ja tehnoloogia asendab inimeste töö. Nii tekibki õigustatud küsimus, millise valdkonna suunas vaadata ning milliseid isikuomadusi arendada, et oleks heas töövormis ka tulevikus.

Inimene peab õppima eksisteerima koos robotitega

Kui robotid teevad üha rohkem meie eest tööd ära, küsib iga inimene, mida üldse õppida ja mis on perspektiivikas?

„Kogu meie ühiskond on loodud inimestele ja me ise loome seda,“ ütleb Tallinna Tehnikakõrgkooli robotilabori juhataja Kristo Vaher, kui räägib sellest, kuidas robotid ühilduvad meie igapäevaeluga ning kas robotiseerimist peaks tavaline inimene pigem pelgama või mitte.

„Robotid meie keskkonda veel väga hästi ei istu – me peame hakkama seda alles muutma ühesuguseks, et roboti jaoks oleks see standardiseeritud. Näiteks tehakse diivanid sellise kõrgusega, et robot mahuks selle alt koristama,“ selgitab Kristo Vaher.

Inimesed ei taha rutiinset tööd

Tänapäeva inimesed ei taha enam teha rutiinset tööd, kus peab tegema pidevalt ainult ühte liigutust. See on ka füüsiliselt ja vaimselt kurnav. Just siin on robotid ideaalsed asendajad.

Hiina on Kristo Vaheri sõnul praegu üks kõige suuremaid robotiseerijaid maailmas. „Inimesed tahavadki rohkem palka ja paremat elu, mistõttu nad ei ole nõus enam odavat ja töömahukat tööd tegema.“ See sunnib Hiinat järjest rohkem oma tööstusharusid robotiseerima. Robotid on praeguseks juba mõneti ka odavamad kui inimene. Kui võrrelda, siis robotid teevad sama „palgafondi“ sees rohkem ja efektiivsemalt automatiseeritud tööd ning võivad seda teha igal ajal. See tähendab, et nii-öelda tasuvusaeg on robotite puhul jõudnud isegi mõne kuuni.

Robotid pole lihtne õpetada

Kuigi iseliikuvad autod on ammu olemas, ei ole need laialt levinud. Miks? Sest need ei saa hakkama inimese keskkonnas, mis on iseliikuva auto jaoks liiga kaootiline. Robotitele väikeste

detailide õpetamine on keeruline ja ka iseõppimise võime on veel väike. Näitena võib tuua iseliikuva auto puhul kasvõi teel oleva veelombi. Need on erineva kuju ja väljanägemisega, aga inimene oskab lompi vältida, kuna eeldab, et selle all võib olla ka suurem auk, mis lõhub autot. Iseliikuvale autole aga selgeks teha, et tegemist on lombiga (mille all võib olla suur auk), on keeruline.

Tehnika- ja sotsiaalvaldkonnad täiendavad tulevikus teineteist

Tehnikavidinad, mis aitavad paremini, kauem ja turvalisemalt elada, on tegelikult tänaseks olemas. „Pulsikellad ja käekellad, mis annavad informatsiooni selle kandja kohta. Näiteks, kui vanainimene kukub, siis tehnika suudab tuvastada, et inimene on kukkunud, ja abi kutsuda. Robot aga on lihtsalt tööriist, mille inimene programmeerib midagi tegema – sellel ei ole veel empaatiat, suhtlusoskust ning iseotsustusvõimet,“ täpsustab Kristo Vaher.

Inimene vajab suhtlust ning kuna keskmine eluiga pidevalt tõuseb, tekib vanu ja sageli üksinda elavaid inimesi aina juurde. Näiteks elatakse Jaapanis sageli juba üle saja aastaseks ja üksindus on selle kultuuri eripära, sest inimesed ei ela koos põlvkonniti, nagu Lõuna-Euroopas. „Üksikud eakad vajavad sotsiaalset kaaslast ja tehnika tuleb siin appi. Aina enam tuntud suhtlusrobotid asendavad inimest ka sellises olukorras. Võib öelda, et tehisintellekt on järjest arenemas, kuid kõik valdkonnad, kus on vaja inimlikku mõistmist ja mõtestamist, ei kao veel niipea. Näiteks kõik teemad, kus inimene peab panustama, kas suhtlemise või inimloogika mõtestamisega. Ka vigade ülesleidmine ja nende parandamine käib robotil tänases maailmas kindlasti veel üle jõu,“ räägib Kristo Vaher. Samas ütleb Kristo Vaher, et teisalt kõik, mida annab standardiseerida ja süstematiseerida,

näiteks kasvõi seadusandlusega tegelemine, võib tulevikus olla robotite pärusmaa. „Loomulikult tekivad ka seal küsimused, kuidas ja mille põhjal valida erinevate otsuste vahel ning ilmselt selle ütleb robotile ette ikkagi inimene.“

Digioskuste kõrval on sama olulised sotsiaalsed oskused

On kindel, et kui osa töökohti kaobki, siis samal ajal on tehnoloogia areng loonud uusi asemele, sest ka automatiseerimine, robotid ning tehnika kasutamine vajavad pidevat uuendamist ja arendamist.

Kindlasti on inimestel aga peaaegu igal elualal vaja olla tulevikus veelgi „digisuutlikum“ ja seda samal ajal, kui digiprotsessid täiustuvad, muutuvad ja arenevad tohutu kiirusega. Võib ka öelda, et osa nendest jääb omakorda ajale jalgu.

Tallinna Tehnikakõrgkooli sotsiaaltöö õppekava juhi Helen Kooli sõnul on tuleviku tööturul ülioluline sotsiaalne (suhtlus)oskus. „Sotsiaalseks oskuseks loetakse ka inimese kohanemisvõimet pidevalt muutuva keskkonna, kaasa arvatud töökeskkonnaga. Tuleviku sotsiaaltöötaja jaoks on väga oluline taiplikkus ja kohanemine muutustega – sotsiaalvaldkond on keerukas ja väljakutseid pakkuv, aina enam lisandub sinna ka tehnoloogiat.“

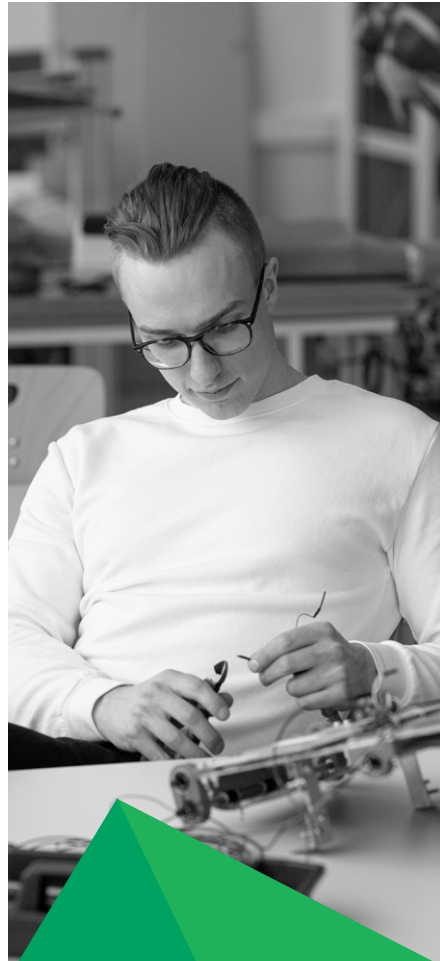
Sotsiaaltöö tõuseb perspektiivikaks erialaks

Tuleviku tööturul otsustab ilmselt inimene tehnoloogiliste suundade üle. Tehnoloogia on abiks keerukate küsimuste ja olukordade lahendamisel. Digitehnoloogia suudab analüüsida tohutul hulgal andmeid ning koostada suurte andmehulkade korral mustreid, mille põhjal ennustada suurte hulkade liikumisi ja muid protsesse, kuid tehnoloogia jääb hätta üksikisiku tasandil.

„Inimkäitumise mõtestamisel, analüüsimisel ja mõistmisel just üksikisiku tasandil on hädasti vaja teiste inimeste kaasamist ja abi. Seetõttu on ka sotsiaaltöö kindlasti perspektiivikas valdkond, sest teadmised psühholoogiast, nõustamisest ja klienditööst ning sotsiaalpoliitikast ja hoolekandesüsteemist annavad tulevikukeskkonnas töötajale kindlasti eelised,“ selgitab Helen Kool.

Sotsiaaltöötajaamet eeldab sallivust ja pühendumust, head pingetaluvust ja empaatiavõimet, vastutustunnet ning väga head suhtlemis- ja

koostööoskust, kuid seda kõike on võimalik ka õppida ja arendada. Sotsiaaltöö sobib neile, kellele lähevad korda teiste mured ning kes soovivad ühiskonda hoolivamaks muuta. Hea ettevalmistusega empaatilisi sotsiaaltöötajaid vajavad nii riigi- ja omavalitsusasutused kui ka eraettevõtted. Sotsiaaltöötaja haridus annab hea baasi ka omal käel tegutsemiseks juhuks, kui näed oma tulevikku sotsiaalse ettevõtjana.



EKA Eesti
Kunstiakadeemia

**ARHITEKTUUR
DISAIN
KUNST
TEADUS**

**Leia oma:
artun.ee/erialad**

Hea edasiõppija

Sa loed järgnevatelt ridadelt ühe tudengi nägemust Eesti Kunstiakadeemiast. Ilmselt on sinu nägemus hoopis teine. Võib-olla pole sa veel kunagi EKA majja sisenenud ja selle nurgataguseid avastanud (mina ka ei olnud enne sisseastumiseksameid). Ehk tead sa EKAt ainult sellepärast, et oled trammiga Kalamajja sõitnud ja märganud palju pisemate majakeste vahel betoonhiiglast, vana Rauaniidi sukavabrikut, või nägid telerist, kuidas rektor midagi kuskil ütles. Muidugi võib ka hoopis vastupidi olla. Ehk oled sa siin juba korduvalt käinud. Avatud akadeemias või ettevalmistuskursustel. Võimalik, et tulid heale sõbrale modelliks või hüppasid mõne ürituse raames läbi, ja see on ka väga tore.

Mina ise olen EKAs käinud juba mitu head aastat ja kohe päris algusest saati tundus natuke kummaline, et ei tekinud tunnet, nagu ma tuleksin kooli. Iga päev oli ja on siiani ootamatusi täis.

Ühel päeval seisis mu ees modell, keda ma võimalikult täpselt paberil kujutada üritasin, teisel päeval oli mu vahetus läheduses 1600-kraadine sularaud, siis printisin 3D-printeriga või modelleerisin savist vorme. Nii toimus iga päev midagi uut, ja mis eriti tore – sinul on ka võimalik kõike seda kogeda!

EKAs on sul võimalik valida nelja teaduskonna 30 õppekava vahel, kus sinu õpetajateks on oma eriala tipptegijad. Tuntud ja tunnustatud Eestis ja kogu maailmas. Õppejõud, keda ühendab jäägitu pühendumine ja oskus läheneda igale tudengile individuaalselt. See tähendab, et on võrdlemisi tõenäoline, et su tulevane õppejõud hakkab sind teadma rohkem kui nimepidi, veel enam – ta teab, mis sind paelub ja millest sa huvitud, ja ta teab, kuidas sind suunata nii, et sellest reaalselt kasu oleks. Võib-olla peab ta vajalikuks sulle aeg-ajalt raamatuid kätte anda, võib-olla saadab ta sulle Instagrami sõnumitesse inspireerivaid postitusi teiste kunstnike loomingust või pühendab sulle osa oma pühapäevast. Igatahes pole ta

nõuanded kunagi kaugemal kui e-kiri, telefonikõne või avatud kabinetiüks.

Veel lähemal kui su õppejõud, on need, kes kõnivad su kõrval. Kaasteelised, kooliõed ja koolivennad. Ligi tuhatkond üliõpilast, keda ühendab tahtmine näha ükskõik millise töö hingena kunsti. Tuhat ainulaadset kaju, kellest osaga õnnestub sul koos auditooriumis loengut kuulata või ühe sööklatlaua taga süüa. Kindlasti kohtad neist mõnda maalitunnis või raamatukogus, mõnega satud sama näituse avamisele, ja võib juhtuda, et mõnega neist ei juhtu sa kunagi kokku. Sellest suurem on kindlasti tõenäosus, et nende teekaaslaste seast leiad sa endale mõttekaaslasteid. Tugevaid õlgu, millele raskemal ajal toetuda, helgeid päidi, kellelt nõu küsida, ja imelisi inimesi, kellega koos hakkab sinuga EKAs juhtuma asju, mida sa veel ette kujutadagi ei oska.

Ega ma siin oma nägemust ära kirjutada ei saakski, aga kui õnne on, kohtume kunstiakadeemia lifts, sööklajärjekorras või EKA galeriis ja räägime siis edasi.



Taavi Teevet

EKA üliõpilasesinduse esimees, ehte- ja sepakunsti MA tudeng

Miks tellida ISIC kaart?

Rahvusvaheline õpilas- ja tudengistaatust tõendav ISIC kaart on multifunktsionaalne elustiilikaart, mis võimaldab soodustusi saada rohkem kui 125 riigis üle maailma!

Kanna enda ISIC kaarti mugavalt kaasas kas rahakotis või nutitelefonis. Sinu virtuaalne ISIC on Sulle mobiiliäpis alati käepärast.

ISIC kaardiga on sul võimalik saada soodustusi:



Ühistranspordis



Raamatutelt ja kursustelt



Kontserdi-, teatri- ja muuseumipiletitelt



Toitlustuskohtades



Reisi- ja majutusteenustelt



Otsi ja leia 150 000 kohaliku ja rahvusvahelise soodustuse seast just Sulle sobivad.

www.isic.ee & www.isic.org

Muudame tudengite elu paremaks!

Autor: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Kui muusika või teater on Sinu teemad, siis **EMTA on Sinu ülikool!**

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (EMTA) on küll väike ülikool, aga tegelikult mahub sellesse kaks tervet maailma – muusikamaailm ja teatrimaailm. Akadeemias on võimalik neid maailmu sügavuti tundma õppida, et leida neis päris oma rada, mida mööda tulevikus sammuda ja professionaalselt areneda. EMTA annab rahvusvaheliselt konkurentsivõimelise hariduse.



Väikese ülikooli suur eelis on, et suudame iga oma üliõpilasega individuaalselt õiget rada koos otsida ning toeks olla. Meil saab bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe tasemel õppida kõiki tähtsamaid muusika ja teatrikunstiga seotud erialasid – orelit ja klavessiinist džässis ja pärimusmuusikani; näitlejatest, lavastajatest dramaturgideni; muusika-teadlastest ja -õpetajatest kultuurikorraldajateni. Vaata akadeemia kohta täpsemalt: <https://eamt.ee/>

EMTA tähendab sada ja ühte aastat kogemusi muusika- ja teatrihariduses, mis loob tugeva klassikalise aluspinna, et tegutseda moodsa ülikoolina tänapäeval.

EMTAs õpetavad väljapaistvad loovisikud, teadlased ja oma ala spetsialistid. Tihe kontakt õppejõududega loob ühelt poolt väga intensiivse, kuid teisalt hästi mõnusa ja individuaalse ning koostööl püsiva õppe.

EMTA pakub rahvusvahelist õpikogemust. Oleme uhked, et kõrvuti Kölni, Leipzigi, Müncheni ja teiste tipptasemel muusikakõrgkoolidega asume mainekas rahvusvahelises kõrgharidusasutusi järjestavas edetabelis QS World University Rankings esituskunsti pingereas tugeval 51.–100. positsioonil.

EMTAs on kaks õppehoonet – üks väga moodne ja teine keskaegne. Kaasaegse õppehoone juurde kuulub maailmatasemel akustika ja väga heade tehniliste võimalustega suur saal, *black box*, kammerisaal. Lavakunsti osakonna maja asub Toompeal ning selle koolimaja lugu ulatub tagasi 14. sajandisse.

Mida EMTAs õppida saab?

2021. aastal sisseastumiseks avatud erialad:

- Muusika interpretatsioon – klavh-, keel-, puhk- ja löökpillid, klassikaline laul, kooridirigeerimine; magistriõppes lisaks kammeransambel, saateklass, sümfooniaorkestri ja puhkpilliorkestri dirigeerimine
- Helilooming ja muusikatehnoloogia – klassikaline, elektroakustiline ja audiovisuaalne loomine ning helirežii
- Džässmuusika ja pärimusmuusika; magistriõppes kaasaegne improvisatsioon
- Interpretatsioonipedagoogika ja muusikapedagoogika
- Muusikateadus ja -korraldus – muusikateadus tegeleb muusika ja muusikaelu uurimisega, muusikakorraldus aga muusika viimisega publikuni
- Muusikaõpetaja magistriõppes (ühisõppekaval Tallinna Ülikooliga)
- Kultuurikorraldus magistriõppes (ühisõppekaval Estonian Business Schooliga)
- Lavakunsti erialale sel aastal vastuvõttu ei toimu

OLED MUUSIKA- JA TEATRIKADEEMIASSE VÄGA OODATUD!

Sisseastumise ajakava ja üldinfo:
<https://eamt.ee/sisseastumine/>
sisseastumise-ajakava-ja-uldinfo/
Kontaktandmed:
vastuvott@eamt.ee, 6675 709



Välismaale?

Iga sekund on elamus

Välismaale õppima minek võib esmalt tunduda natuke võõras ja hirmutav, kuid samal ajal uus ja huvitav. See samm nõuab sihikindlust, initsiatiivikust, julgust ja iseseisvust. Riikidevahelised piirid on lahti ja võimalusi mitmesuguseid.

Esmalt küsi endalt:

- Kas hakkasid piisava ajavaruga välismaale minekut planeerima? Varu aega ettevalmistuseks, et leida õige eriala, kool ja riik.
- Kas oskad sihtriigi keelt? Üsna tihti peab oma keeleoskust tõestama rahvusvaheliselt tunnustatud keeleeksamiga. Kas tead, kuidas ja kus keeleeksamit teha?
- Kas sul on olemas piisavad finantsvõimalused? Või tead, kuidas erinevaid toetusi ja stipendiume taotleda?
- Kas oled valmis pere ja sõprade juurest eemal olema? Kas kujutad ette elu rahvusvahelises seltskonnas, ümbritsetuna uutest sõpradest?

Vahetusüliõpilaseks

Igal aastal kasutab suur hulk tudengeid võimalust õppida vahetusüliõpilaseks välismaal. Seda on kõige lihtsam teha, kasutades Eesti ülikoolide pakutavaid võimalusi. Enamik Eesti kõrgkooli on sõlminud välismaa ülikoolidega partnerluslepinguid, mis võimaldavad semestri või paar välismaa ülikoolis studeerida. Tuntuim on Erasmus+ programm.

Praktikale kutsekoolist

Igal aastal käivad välismaal praktikal sajad Eesti kutsekoolide noored. Erasmus+ programm pakub võimalust minna praktikale erinevatesse välisriikidesse. Juba enne sisseastumist tasub koolilt uurida, kas valitud erialal on võimalik välispraktikat sooritada.

Välismaale eriala omandama

Loomulikult saab välismaale minna oman-

dama kindlat eriala ja kraadi. Siis tuleb sobiv kool ja eriala ise leida, samuti selleks vajaminev raha. Tasub teada, et välismaale eriala omandama minnes oled võrdväärne teiste kandidaatide ja sisseastujatega. Kutseõppega omandatav kvalifikatsioon pole üldjuhul Euroopa riikides identne. Eestis leidub ka asutusi, kes aitavad sobiva riigi, kõrgkooli ja eriala leidmisel, näiteks Dream Foundation või Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskus.

Veel variante

Lisaks eelnevale on olemas veel mitmesuguseid teisi lühema- ja pikemaajalisi võimalusi, kuidas väliskogemust saada. Alati võib pärast gümnaasiumi lihtsalt aja maha võtta ja maailmas ringi rännates tulevikust selgem ettekujuetus saada. Praegu on üsna levinud Austraalias, Kanadas või Uus-Meremaal töötamine ja reisimine. Paljud noored läbivad kuni aastase vabatahtliku teenistuse projekti. Selle raames töötad mõnes välisriigi organisatsioonis töö eest tasu saamata, kuid sinu elamiskulud kaetakse. Vaata näiteks Archimedese Noorteagentuuri kodulehte.

Tasub kaasa lüüa mõne üliõpilasorganisatsiooni töös, kus saab suhelda välisüliõpilastega teistest riikidest. Näiteks AIESEC või BEST-Estonia. Suviti võiksid osaleda vabatahtlike laagrites, suvekoolides, noorsoo-ahetustes jms. Vaata näiteks EstYesi. Taolised lühemaajalised ettevõtmised aitavad selgust saada väliskogemuse sobivuses. Võimalus on ka välismaale tööle minna, selle kohta leiad kõige paremini infot EURESe kodulehelt.

Autor: Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskuse juhataja

Õppima Ameerikasse? Suurepärase mõte!

**Igal aastal õpib USA ülikoolides sadu eestlast. Ka sina võid olla üks nendest!
Julge unistada ja mõelda suurelt!**

USA-s õppimine annab mulle suure riigis elamise kogemuse. Samuti võin kindel olla, et diplom, mis ma siit saan, on ülemaailmselt tunnustatud ja hinnatud. Kuna ülikool pakub väga head finantsabi, ei pea ma tänu stipendiumile kooli kõrvalt töötama ja saan lubada nii suvel kui talvel Eestis käimist.

(Timothy Henry Charles, Harvard, 2018)

Tulevastele tudengitele soovitan soojalt proovida USA-sse kandideerimist. Kui valite ülikooli, kes pakub täisstipendiume, ei pea te pärast sissesaamist oma õpingute rahastamise pärast muretsema. Kõige olulisem on võimalus end proovile panna huvitavates valdkondades – oma esimese kahe kuu jooksul olen käinud geoloogilisel ekspeditsioonil Yellowstone'i rahvuspargis, ehitanud valmis töötava elektrimootori ning õpetanud keskkooliõpilastele, miks arvutid on ennustamatud. Kui sa soovid ka õppida kohas, kus kõik ukсед on avatud või avatavad, kandideeri kindlasti MIT-isse (Massachusetts Institute of Technology)! Kohtume järgmisel sügisel!

(Thomas, MIT, 2023)

MIT-isse õppima minekut ei kahetse ma mingil juhul. Siinsed õpilased on väga motiveeritud, klassid huvitavad ja klassiväliseid võimalusi enda teostamiseks on piiramatult. Eriti meeldib mulle sinne paindlikkus – ma võin ise valida, mida ja millisel tasemel õpin, samuti on klasside lisamine ning pooleli jätmine ja eriala vahetamine väga lihtne. Igav siin ei hakka ja raskuste korral on väga palju võimalusi abi saada.

(Richard, MIT, 2023)

USA kõrgharidussüsteemi peamised märksõnad on paindlikkus, suur akadeemiline vabadus ja julge pealehakkamine. Bakalaureuseõpe kestab neli aastat ning tegemist on nn *liberal arts* süsteemiga. Tudengid võtavad esimestel aastatel üldisi aineid ning otsustavad alles teise õppeaas-

ta lõpus, millisele erialale nad spetsialiseeruda soovivad.

USA ülikoolid pakuvad rahvusvahelistele tudengitele märkimisväärset finantsabi!


Stipendiumid võivad ulatuda mõnest tuhandest dollarist täisstipendiumiteni õppemaksu ja elamiskulude katmiseks. Bakalaureuseõpinguid on võimalik rahastada ka **spordistipendiumi** abil. Ülikoole huvitab sisseastuja inglise keele oskus, aga ka akadeemiline võimekus. **Inglise keele testiga TOEFL** saab asendada inglise keele riigeksami ja see on tunnustatud kõigis maailma riikides, mitte ainult USA-s. Seega – üks test avab sulle tõesti ukse maailma! SAT ja ACT on akadeemilise taseme testid bakalaureuseõppesse astujatele, mida sageli ka sisseastujatelt nõutakse.


USA-sse õppimaminekuks tuleb tegutsema hakata aasta-poolteist enne õpingute alustamist. Seda eriti juhul, kui soovid astuda väga nimekas-se ülikooli või vajad suurt rahalist abi.

Teabekeskus korraldab infotunde, testide ettevalmistuskursusi ja muid koolitusi. Meil on müügil ka kõikide testide õpikud. Välismaale õppimaminek ei ole nii keeruline, kui esialgu tundub. **Oled alati teretunud meie keskusesse, aitame sul oma unistused ellu viia!**

Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskus

Tallinna Tehnikaülikool
MEKTORY, Raja 15-116
Tel 6203 543; 6203 546
educationUSA@taltech.ee
www.taltech.ee/eac

 Education USA Estonia

 instagram.com/educationusa_estonia



Kuidas rahastada õpinguid?



Kõrg- ja kutsekoolide õpilased saavad taotleda mitmesuguseid õppetoetusi ja stipendiume ning võtta õppelaenu. Siit leiad neist ülevaate.

ÕPPETOETUSED

Kõrgharidus

Vajaduspõhine õppetoetus

Vajaduspõhine õppetoetus on majanduslikult olukorrast lähtuv rahaline toetus kõrghariduse omandamisega kaasnevate kulutuste katmiseks. Vajaduspõhist õppetoetust saad taotleda, kui õpid täiskoormusel ning täidad õppekava nõudeid 75% ulatuses. Vajaduspõhise toetuse saamine ja summa sõltub sinu ja sinu perekonnaliikmete õppimisele eelnenuid aasta keskmisest sissetulekust. Seda saab tudeng, kelle perekonna kuusissetulek ühe pereliikme kohta on kuni 569 eurot. Vajaduspõhise õppetoetuse suurus on vastavalt pere sissetulekule 75–220 eurot kuus.

Vajaduspõhine eritoetus

Seda saad taotleda, kui sinu vajaduspõhise õppetoetuse taotlus on tagasi lükatud põhjusel, et varasem sissetulek ületas toetuse saamiseks kehtestatud piiri, kuid on märkimisväärselt vähenenud just viimasel ajal. Toetuse suurus on 135 eurot kuus.

Kutseharidus

Põhitoetus

Saad taotleda kaks korda aastas, kui õpid kutsekoolis statsionaarses õppes õppekaval, mis on riikliku koolitustellimuse alusel moodustatud koolituskoht, samuti ei tohi olla ületatud õppe nominaalkestus. Toetuse maksmise alus on õpilaste paremusjärjestus õppetulemuste põhjal. Toetuse suurus on 60 eurot kuus.

Eritoetus

Lisaks saad taotleda eritoetust, kui juhtub, et majandusliku olukorra tõttu on õpingute jätkamine takistatud.

Sõidukulude hüvitamine

Hüvitatakse ainult ühistranspordi kasutamisel tekkinud kulud. Seda saab koolilt taotleda, kui õpid statsionaarses õppes riikliku koolitustellimuse alusel moodustatud koolituskohtal ja elukoht ei asu õppeasutusega samas asulas. Iga päev õppeasutusse sõitvale õpilasele kompenseeritakse sõidu maksumus arvestusega üks edasi-tagasisõit päevas. Õpilaskodus või üürikoriteris elavatele õpilastele, kes õpivad teise või kolmanda taseme kutseõppes, kompenseeritakse sõitmine neli korda kuus. Neljanda ja viienda taseme kutseõppe õpilastele kaks korda kuus. Lisaks hüvitatakse riiklikeks pühadeks või koolivaheajal koju ja tagasi kooli sõitmise kulud.

ÕPPELAEN

Madal intressimäär ja pikk tagastamistähtaeg muudavad selle heaks õpingute rahastamise võimaluseks. Kuid siinjuures tuleb ikkagi meeles pidada, et tegemist on laenuga ning see tuleb tagasi maksta! Õppelaenu on õigus saada üks kord õppeaasta jooksul.

2020/21. õppeaastal on õppelaenu maksimaalne summa 2500 eurot (õpingute kestus 9 kuud või enam) ning 1250 eurot (õpingute kestus 6–8 kuud). Laenu saad võtta terve õppeaasta jooksul. Laenu saamiseks peab olema kaks käendajat või hüpoteek Eestis asuvale kinnisvarale. Laenu ei anta akadeemilisel puhkusel olles või



laenuvõlglastele. Intressi hakatakse arvutama kohe pärast laenu ülekandmist. Õpingute ajal tuleb maksta aastaintressi, mis võetakse automaatselt maha järgmisel aastal saadavast laenusummast. Õppelaenu põhiosa tagasimaksmist pead alustama hiljemalt ühe aasta möödumisel õppe lõpetamisest või õppeasutusest muul põhjusel lahkumisel, v.a juhul, kui asud enne aasta möödumist õpinguid jätkama.

STIPENDIUMID

Erinevaid stipendiume pakuvad nii riik, mitmesugused fondid, õppeasutused kui ka firmad. Näiteks on paljudel kõrgkoolidel stipendiume oma kooli konkreetse eriala õpilastele või antakse neid välja heade õpitulemuste eest. Mõni erafirma pakub oma tegevusvaldkonnas õppivatele õpilastele rahalist toetust. Mitmesugused fondid ja asutused annavad stipendiume välismaale õppima minekuks. Enamikul stipendiumikonkurssidel on konkreetset kandidaerimistähtajad. Paraku pole ühtset süsteemi, kust oleks võimalik infot leida. Tasub liituda kooli, eriala ja fondide meililistidega ning otsida need üles ka sotsiaalmeedias.

Kõrgharidus

Tulemusstipendium

Toetatakse väga heade õpitulemustega õppekava täies mahus täitvaid üliõpilasi. Toetussumma on 100 eurot kuus.

Erivajadusega üliõpilase stipendium

Eesmärk on toetada erivajadusega üliõpilasi kõrghariduse omandamisel. Stipendiumi suurus 60–510 eurot kuus sõltub erivajaduse liigist ja raskusastmest. Vanemliku hoolitsuseta kasvunud noorte kõrgharidusõpingute toetamiseks makstakse neile kuus 160 eurot.

Erialastipendiumid kõrghariduses

Eraldi fondid on loodud riiklikult prioriteetsetel erialadel õppijatele, näiteks õpetajakoolituse ja IT eriala tudengitele. Lisaks on võimalik taotleda erialastipendiumi nutika spetsialiseerumise kasvuvaladega (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, tervisetehnoloogiaid ja -teenused ning ressursside väärindamine) seotud õppekavadel. Erialastipendiumi suurus kõrghariduse I ja II astmel on 160 eurot kuus.

Stipendiumid välismaal õppimiseks

Need pakuvad sulle võimalust õppida väliskõrgkoolis lühiajaliselt või omandada täismahus bakalaureuse-, magistri- või doktorikraad. Sellised on näiteks Kristjan Jaagu stipendiumid, noore õpetlase stipendium ning mitmesugused välisriikide stipendiumid, mille kohta koondab infot Archimedes.

→→→ Vaata rohkem:

www.hm.ee/et/oppetoetus

www.hm.ee/et/kutseharidus-oppija-toetamine

www.hm.ee/et/stipendiumid

www.hm.ee/et/tegevused/korgharidus/oppelaen

www.archimedes.ee

www.tootukassa.ee/content/tootuse-ennetamine/tasemeoppes-osalemise-toetus

Töötada kooli kõrvalt või mitte?

Sellele küsimusele ei ole õiget ega valet vastust. See sõltub sinu vajadustest ja hetkeolukorrast.

Üheks enim koolist väljalangevuse põhjuseks on vale erialavalik, kuid ka töötamine, isiklik elu ja perekonnaga seotud kohustused. Enne otsuse tegemist võta aega ning kaalu kõik plussid ja miinused läbi.



- Saad juurde töökogemust, iseseisvust, oskusi ja teadmisi ning kasvatad enesedistsipliini.
- Tood ellu vaheldust, uusi kontakte ja suhtlemisvõimalusi.
- Saad palka, millega on võimalik katta vajalikke kulutusi (elukoht, toit, hobid, õppevahendid jms).
- Motivatsioon õppida on kõrgem, kuna kogu elu on tihedalt plaane täis ning oma kohustustega tuleb õigeks ajaks valmis jõuda.



- Eeldab head aja ja õpingute planeerimise oskust. Õppimiseks jääb vähem aega, õppetulemused võivad halveneda ja õppeaeg pikeneda.
- Teiste tegevuste, hobide ja sõprade jaoks pole nii palju aega, kui soovid.
- Magamatus ja väsimus, kuna oma plaanidesse tuleb mahutada nii koolis käimine, iseseisvad tööd kui ka töötamine. Lisaks hobid ja perekondlikud kohustused. Ajapuudusel ei keskendu sa reaalsele koolielule, vaid püüad kohustustega hakkama saada.

Erialane töö või mitte?

Paljud tööandjad eelistavad tööle võtta just neid, kel on olemas juba reaalne erialane töökogemus. Samas on palju neid, kes siirduvadki tööle ja kool jääb lõpetamata. Pikas perspektiivis pole see kasulik, kuna enamik tööandjaid peavad töötajate valikul ikkagi oluliseks haridust.

Ei saa alahinnata ka mitteerialast tööd ja sealt saadavaid suhtlemis- ja meeskonnatöökogemusi, mida tulevikus kindlasti vaja läheb. Paljud noored töötavadki õpingute ajal teeninduskohtades, näiteks söögi- ja meelelahutusasutustes, poodides ning hotellides.

Alternatiivid

Lisaks palgatööle leidub alternatiive, kuidas end tööturul toimuva kursis hoida, kogemu-

si saada ja suhtlusvõrgustikku luua. Kõik alternatiivsed variandid võib julgesti kirja panna oma CVsse.

- **LÜHITÖÖD**, mis ei eelda kindlat graafikut. Näiteks töötamine festivalidel, degusteerijana, maskottidena üritustel, kolijana vms. Taolisi tööotsi võid leida näiteks leheküljelt www.goworkabit.ee. Samuti levivad sellised pakkumised sotsiaalmeedias ja koolide infostendidel.
- **VABATAHTLIK TÖÖ** pakub häid kogemusi, kasulikke kontakte, positiivseid emotsioone ja avardab maailmapilti. Pakkumisi otsi aadressilt www.vabatahtlikud.ee.
- **OSALEMINE** üliõpilasorganisatsioonide, huviklubide, ideekonkursside või noortealगतuste töös.

Autor: Edasiõppija

Ajateenistus karjääriplaanis

Kindlasti tasub tulevikuplaane tehes mõelda, millal läbida 17–27-aastastele noormeestele kohustuslik ajateenistus. Ajateenistus kestab sõltuvalt väljaõppe eesmärgist 8 või 11 kuud.

Millal ja miks?

Kõige lihtsam on läbida ajateenistus kohe pärast gümnaasiumi, et hiljem keskenduda õpingutele, tööle ja pereelule. Ajateenistusse saab asuda omal algatusel, selleks tuleb esitada Kaitseressursside Ametile taotlus. Sobivat teenistusse asumise aega kavandades arvesta, et ajateenistusse kutsutakse kindlaksmääratud aegadel kolm korda aastas ning enne teenistusse asumist pead läbima arstliku komisjoni.

Ajateenistuse läbinud kinnitavad, et nad tunnevad end enesekindlama ja füüsiliselt tugevamana, nende juhtimis- ja meeskonnatööoskused on paranenud ning nad on õppinud rasketes oludes toimetulekut. Lisaks oskavad nad paremini aega planeerida ja on distsiplineeritumad. Vähem olulised pole uued sõbrad.

Õppimine ja ajateenistus

Kui on plaan jätkata õpinguid selle aasta sügisel Eesti kõrgkoolis, saad ise teatada, millal järgneva kolme aasta jooksul soovid ajateenistusse asuda. Ajateenistusse asumise valik tuleb Kaitseressursside Ametile teatada hiljemalt gümnaasiumi lõpetamise aasta 15. septembriks, kusjuures valitud aasta ei või olla hilisem eriala nominaalajaga lõpetamise aastast. Ajateenistusse tuleb asuda kolme aasta jooksul kõrgkooli vastuvõtmisest. Kohustus on valitud aastal ajateenistusse asuda ka siis, kui selleks ajaks ei ole õpingud lõpetatud. Kui õnnestus sisse saada välismaa kõrgkooli, siis on õigus ajapikendusele kuni kõrghariduse esimese astme diplomi saamiseni. Kuid ajateenistusse tuleb minna hiljemalt selle aasta 1. juuliks, mil saad 23.

Kui avaldus jääb tegemata, siis kutsutakse ajateenistusse üldises korras, arvestades riigi vajadusi. Minnes ajateenistusse õpingute ajal, säilib akadeemilist puhkust võttes õppekoht. Kui õpingud

peaksid katkema, siis lõpeb ka ajapikendus. Ajateenistusse ei kutsuta, kui alustad õpinguid arsti või õe erialal ning esitad Kaitseressursside Ametile taotluse. Tööandjal ei ole ajateenistusse kutsumise tõttu õigust töösuhet lõpetada.

Õppelaen ja ravikindlustus

Ajateenistuse ajaks on võimalik saada õppelaenu tagasimaksmiseks maksepuhkust. Sel ajal tasub intressi riiki. Laenu tagasimaksmine peatub pangale taotluse esitamise päeval, kuid mitte enne ajateenistuse algamist. Maksepuhkust ei ole võimalik taotleda tagantjärele. Eluaseme-, tarbimis- ja kiirlaenu jms laenude puhul võib samuti maksepuhkust taotleda, kuid pangal ei ole kohustust seda anda. Ajateenijal on ravikindlustus.

Naised ja ajateenistus

18–27-aastaste vähemalt põhiharidusega Eesti kodanikest naised saavad ajateenistusse asuda omal soovil. Ajateenistusse asumist tasub kaaluda naistel, kes näevad kaitsevæeteenistuses kutsustumist ja tulevast elukutset. Väljaõppe ajateenistuses toimub naistel ja meestel ühtsetel alustel.

Asendusteenistus

Kui sõjaväeline väljaõpe on vastuolus usuliste või kõlbeliste vaadetega, siis tuleb läbida 12-kuuline asendusteenistus. Teenistuskohたadeks võivad olla näiteks hoolde- ja lastekodud, päevakeskused, erivajadustega õpilaste koolid jms. Asendusteenistuja töötab täistööajaga. Teenistuskoha määrab Kaitseressursside Amet.

→→→ Vaata täpsemalt:
www.kra.ee

Nendes koolides saad edasi õppida!

ASTANGU KUTSEREHABILITATSIOONI KESKUS

Astangu 27, Tallinn, tel 687 7231

www.astangu.ee; astangu@astangu.ee

KUTSEÕPE ERIVAJADUSTEGA INIMESTELE

Abikokk

IT-süsteemide noorempetsialist

Puidutöötleja

EESTI ETTEVÕTLUSKÕRGGKOLMAINOR

Suur-Sõjamäe 10a, Tallinn, tel 610 1900

www.eek.ee

EESTI KUNSTIAKADEEMIA

Põhja pst 7, Tallinn, tel 626 7301

www.artun.ee/sisseastumine,

vastuvott@artun.ee

ARHITEKTUURITEADUSKOND

Arhitektuur ja linnaplaneerimine

Sisearhitektuur

DISAINITEADUSKOND

Aksessuaaridisain

Digitootedisain

Ehe ja sepis

Graafiline disain

Keraamika

Klaas

Meediagraafika

Moedisain

Moestilistika

Ruumikujundus

Tekstiilidisain

Tööstusdisain

Vormi- ja keskkonnadisain

KUNSTIKULTUURI TEADUSKOND

Kunstiteadus ja visuaalkultuur

Muinsuskaitse ja konserveerimine

VABADE KUNSTIDE TEADUSKOND

Animatsioon

Fotograafia

Graafika

Installatsioon ja skulptuur

Maal

Stsenograafia

EESTI LENNUAKADEEMIA

Lennu 40, Reola küla, Tartumaa,

tel 744 8100

www.lennuakadeemia.ee; eava@eava.ee

www.facebook.com/lennuakadeemia

EESTI MAAÜLIKOOL

Kreutzwaldi 1, Tartu, tel 731 3048

www.emu.ee; vastuv@emu.ee

BAKALAUREUSEÕPE

Maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine

Geodeesia, kinnisvara- ja maakorraldus

Maaehitus

Metsandus

Puidutöötlemise tehnoloogia

Vesiehitus ja veekaitse

Aiandus

Kalandus ja rakendusökoloogia

Keskkonnakaitse

Keskkonnaplaneerimine ja maastikukujundus

Loodusturism

Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine

Tehnika ja tehnoloogia

Tehnotroonika

Loomakasvatus

Toiduainete tehnoloogia

Veterinaarmeditsiin

EESTI MUUSIKA- JA TEATRIAKADEEMIA

Tatari 13, Tallinn, tel 667 5700
www.eamt.ee; vastuvott@eamt.ee

BAKALAUREUSEÕPE

Muusika interpretatsioon – klavh-, keel-, puhk- ja löökpillid, klassikaline laul, kooridireerimine; magistriõppes lisaks kammeransambel, saateklass, sümfooniaorkestri ja puhkpilliorkestri dirigeerimine

Helilooming ja muusikatehnoloogia – klassikaline, elektroakustiline ja audiovisuaalne looming ning helirežii

Džässmuusika ja pärimusmuusika; magistriõppes kaasaegne improvisatsioon Interpretatsioonipedagoogika ja muusikapedagoogika

Muusikateadus ja -korraldus – muusikateadus tegeleb muusika ja muusikaelu uurimisega, muusikakorraldus aga muusika viimisega publikuni

Muusikaõpetaja magistriõppes
Kultuurikorraldus magistriõppes

ESTONIAN BUSINESS SCHOOL

Lauteri 3, Tallinn, tel 665 1325
www.ebs.ee; ebs@ebs.ee

HAAPSALU KUTSEHARIDUSKESKUS

Ehitajate tee 3, Uuemõisa, Läänemaa,
tel 666 1740
www.hkhk.edu.ee; kool@hkhk.edu.ee

IDA-VIRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Kutse 13, Jõhvi, tel 332 0381
www.ivkhk.ee; info@ivkhk.ee

JÄRVAMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Tallinna 46, Paide, tel 525 3736
www.jkhk.ee; kool@jkhk.ee

HIIUMAA AMETIKOOL

Lossi tee 3, Suuremõisa, Hiiumaa,
tel 469 4391, www.hak.edu.ee; hiiumaa.ametikool@hak.edu.ee

Florist
Maastikuehitaja
Linnaaednik
Palkmajaehitaja
Väikesadama spetsialist
Bussijuht
Veautojuht
Plastitöötuse seadistaja

KURESSAARE AMETIKOOL

Kohtu 22, Kuressaare, tel 452 4600
www.ametikool.ee; info@ametikool.ee

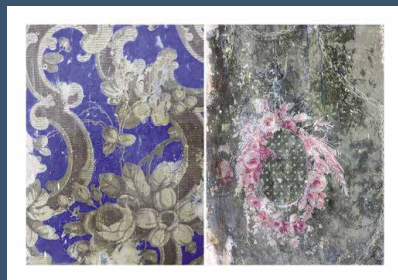
LUUA METSANDUSKOOL

Palamuse vald, Jõgeva maakond,
tel 776 2111, www.luua.ee; info@luua.ee

OLED UNISTANUD UUTEST OSKUSTEST?

FLORIST LINNAAEDNIK MAASTIKUEHITAJA
PALKMAJAEHITAJA VÄIKESADAMA SPETSIALIST
BUSSIJUHT VEOAUTOJUHT

TULE ÕPI IMELISES SUUREMÕISA LOSSIS!



HARIDUS AJALOO SÜDAMES – HIIUMAA AMETIKOOL



WWW.HAK.EDU.EE
WWW.SUUREMÕISALOSS.EE

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Niidupargi tn 12, Pärnu, tel 442 7883
www.hariduskeskus.ee;
parnumaaf@hariduskeskus.ee

KUTSEÕPE KESKHARIDUSE BAASIL

hooldustöötaja
 IT-süsteemide nooremspetsialist
 juuksur
 kergete rõivaste rätsep
 kondiiter
 kosmeetik
 müügikorraldaja
 päikeseelektrisüsteemide paigaldaja
 raamatupidaja
 sekretär (juhi assistent)
 tegevusjuhendaja
 väikeettevõtja
 ärikorralduse spetsialist

KUTSEÕPE PÕHIHARIDUSE BAASIL

CNC puidutöötlemiskeskuse operaator
 hooldustöötaja

KUTSEÕPE HARIDUSNÕUDETA

abikokk
 puitmajaehitaja

RÄPINA AIANDUSKOOL

Pargi 32, Räpina, tel 533 63 600
www.aianduskool.ee; kool@aianduskool.ee
facebook.com/aianduskool

AEDNIK

köögivilja-, puuvilja- ja marjakasvatus,
 puukool, iluaiandus

FLORIST

lille- ja taimeseaded, lillekaupluse töö

KESKKONNAKAITSE

Eesti fauna ja flora, loodushoid, jäätmemajandus

MAASTIKUEHITAJA

haljastus, puit- ja kivirajatised aias, sillutised

TEKSTIILKÄSITÖÖLINE

õmblemine, tikkimine, kudumine, heegeldamine, unikaalne tekstiilkäsitöö

SISEKAITSEAKADEEMIA

Kase 61, Tallinn, tel 696 5403, 513 8295
www.sisekaitse.ee;
vastuvott@sisekaitse.ee
www.facebook.com/sisekaitseakadeemia

KUTSEÕPE

politseiametnik, sh piirivalvur
 päästekorraldaja
 vanglaametnik

KÕRGHARIDUSÕPE

korrektsioon
 toll ja maksundus
 politseiteenistus
 päästeteenistus

TALLINNA EHITUSKOOL

Pärnu mnt 162, Tallinn, tel 651 9040
www.ehituskool.ee;
ehituskool@ehituskool.ee



**RÄPINA
AIANDUSKOOL**
nutikas looduslähedene elu

- ➔ **AEDNIK** – köögivilja-, puuvilja- ja marjakasvatus, puukool, iluaiandus
- ➔ **FLORIST** – lille- ja taimeseaded, lillekaupluse töö
- ➔ **KESKKONNAKAITSE** – Eesti fauna ja flora, loodushoid, jäätmemajandus
- ➔ **MAASTIKUEHITAJA** – haljastus, puit- ja kivirajatised aias, sillutised
- ➔ **TEKSTIILKÄSITÖÖLINE** – õmblemine, tikkimine, kudumine, heegeldamine, unikaalne tekstiilkäsitöö

www.aianduskool.ee

TALLINNA POLÜTEHNİKUM

Pärnu mnt 57, Tallinn, tel 610 3601
www.tptlive.ee; info@tptlive.ee

PÕHIKOOLI LÕPETANULE

Trükitehnoloogia
 Multimeediaspetsialist
 Visuaalmeediaspetsialist
 Sisetööde elektrik
 Automaatik
 Elektroonikaseadmete tehnik
 Telekommunikatsiooni nooremetsialist
 IT-süsteemide spetsialist
 Tarkvaraarendaja

GÜMNAASIUMI LÕPETANULE

Trükitehnoloogia
 Multimeediaspetsialist
 Fotograaf
 IT-süsteemide spetsialist
 Tarkvaraarendaja
 Sisetööde elektrik
 Teleoperaator
 Trükiste järeltöötlusseadmete operaator

5. TASEME KUTSEÕPE

Sisetööde elektrik
 Jaotusvõrgu elektrik

TÖÖKOHA PÕHINE ÕPE KOOSTÖÖS

ETTEVÕTJATEGA
 Tootmisautomaatik

TALLINNA TEHNİKAKÕRĞKOOL

Pärnu mnt 62, Tallinn, tel 666 4569
www.tktk.ee/sisseastujale;
vastuvott@tktk.ee

ARHITEKTUURIINSTITUUT

Rakendusarhitektuur

EHITUSINSTITUUT

Hoonete ehitus
 Teedehitus
 Rakendusgeodeesia
 Kinnisvara korrashoid

LOGISTIKAINSTITUUT

Transport ja logistika
 Transpordi- ja liikluskorraldus
 – Spetsialiseerumisega: maanteetranspordi tehnoloogia ja liikluskorraldus
 – Spetsialiseerumisega: raudteetranspordi tehnoloogia ja liikluskorraldus
 Ostu- ja hankekorraldus

TEHNOLOOGIA JA RINGMAJANDUSE INSTITUUT

Keskonnatehnoloogia ja -juhtimine
 Tootmine ja tootmiskorraldus
 Moetööstus

TEHNİKAINSTITUUT

Autotehnika
 Elektritehnika
 Masinaehitus
 Robotitehnika

TEENUSMAJANDUSE INSTITUUT

Ärijuhtimine
 Majandusarvestus
 Sotsiaaltöö
 Teabehalduse ja infosüsteemide korraldamine



Tule õppima ja omanda hea amet!

- hooldustöötaja
- IT-süsteemide nooremetsialist
- juuksur
- kergete rõivaste rätsep
- kondiiter
- kosmeetik
- müügi korraldaja
- päikeseelektrisüsteemide paigaldaja (jätkuõpe)
- raamatupidaja (tasuline)
- sekretär (juhi assistent)
- tegevusjuhendaja
- väikeettevõtja
- äri korralduse spetsialist

Avalduse esitamine e-vastuvõtu keskkonnas
Täpsem info kooliodulehel www.hariduskeskus.ee
„Sisseastujale“ all.

leili.ruul@hariduskeskus.ee; tel 5688 9840

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOO

Ehitajate tee 5, Tallinn, tel 620 3504
teejuht.taltech.ee; vastuvott@taltech.ee

INFOTEHNOLOOGIA TEADUSKOND

Riistvara arendus ja programmeerimine
 Informaatika

IT-süsteemide administreerimine

IT-süsteemide arendus

Küberturbe tehnoloogiad

Äriinfotehnoloogia

INSENERITEADUSKOND

Arhitektuur

Ehitiste projekteerimine ja ehitusjuhtimine

Elektroenergeetika ja mehhatronika

Hoonete sisekliima ja veetehnika

Integreeritud tehnoloogiad

Keemiatehnoloogia

Keskonna-, energia- ja keemiatehnoloogia

Masinaehitus- ja energiatehnoloogia protsesside juhtimine

Materjalitehnoloogia

Teedeehitus ja geodeesia

Telemaatika ja arukad süsteimid

Tootearendus ja robotika

LOODUSTEADUSKOND

Maapõueressursid

Rakendusfüüsika

Rakenduskeemia, toidu- ja geenitehnoloogia

MAJANDUSTEADUSKOND

Avalik haldus ja riigiteadused

Rahvusvaheline ärikorraldus

Rakenduslik majandusteadus

Õigusteadus

Ärindus

EESTI MEREAKADEEMIA

Ettevõtlus ja elamusmajandus

Laevajuhtimine

Laevamehaanika

Meretehnika ja väikelaevaehitus

Mereveonduse ja sadamatöö korraldamine

Veeteede haldamine ja ohutuse korraldamine

TALLINNA MAJANDUSKOO

A.H.Tammsaare tee 147, Tallinn,
 tel 650 7862

www.tmk.edu.ee; info@tmk.edu.ee

Kinnisvaramaakler

Kvaliteedispetsialist

Nooremprojektijuht

Personalispetsialist

Raamatupidaja

Maksuspetsialist

Sekretär

Sotsiaalmeediaspetsialist

Turundusspetsialist

E-turundusspetsialist

Ettevõtte õigustoimingute spetsialist

Õigusassistent

Ärikorralduse spetsialist

Väikeettevõtja

Meeskonnajuht

Ostu- ja hankespetsialist

TALLINNA TERVISHOIU KÕRGOOL



MAGISTRIÕPE

· Terviseteadus

RAKENDUSKÕRGHARIDUS- HARIDUSÕPE

- Õde
 - Ammaemand
 - Optometrist
 - Hambatehnik
 - Tegevusterapeut
 - Tervisedendus
 - Farmatseut
- (eesti ja inglise keeles)

KUTSEÕPPE TASEMÕPE

- Erakorralise meditsiini tehnik
- Abivahendispetsialist
- Sterilisatsioonitehnik
- Hambaraviassistent
- Tegevusjuhendaja
- Hooldustöötaja
- Lapsehoidja

AVALDUSTE VASTUVÕTT

Rakenduskõrgharidus-
ja magistriõpe

14. juuni – 1. juuli 2021

Kutseõpe

19. juuli – 5. august 2021

Sisseastumine

vastuvott@ttk.ee
 tel 6 711 734

ttk.ee

- Tervisekool
- tervise_kool
- Tallinna Tervishoiu Kõrgkool



TALLINNA TERVISHOIU KÕRGKOOL

Kännu 67, Tallinn
Lehe 12, Kohtla-Järve
tel 6 711 734,
vastuvott@ttk.ee,
www.ttk.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Õde
Ämmaemand
Optometrist
Farmatseut
Hambatehnik
Tegevusterapeut
Tervisedendus

KUTSEÕPPE TASEMEÕPE

Hooldustöötaja
Erakorralise meditsiini tehnik
Lapsehoidja
Abivahendispetsialist
Tegevusjuhendaja
Sterilisatsioonitehnik
Hambaraviassistent

TALLINNA ÜLIKOOL

Narva mnt 25, Tallinn,
tel 640 9135
www.tlu.ee/bakalaureuseope

BAKALAUREUSE- JA RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

BALTI FILMI, MEEDIA JA KUNSTIDE INSTITUUT

Ajakirjandus
Audiovisuaalne meedia
Integreeritud kunst, muusika ja multi-
meedia
Koreograafia
Reklaam ja suhtekorraldus
Ristmeedia

DIGITEHNOLOOGIATE INSTITUUT

Informaatika
Infoteadus
Matemaatika, majandusmatemaatika ja
andmeanalüüs

HARIDUSTEADUSTE INSTITUUT

Alushariduse pedagoog
Andragoogika
Eripedagoogika
Klassiõpetaja
Kutsepedagoogika
Noorsootöö
Pedagoogika
Sotsiaalpedagoogika

HUMANITAARTEADUSTE INSTITUUT

Ajalugu
Antropoloogia
Eesti keel ja kirjandus
Filosoofia
Hiina uuringud
Hispaania keel ja kultuur
Inglise keel ja kultuur
Interdistsiplinaarsed humanitaarteadu-
sed
Itaalia keel ja kultuur
Jaapani uuringud
Kultuuriteadus
Lähis-Ida uuringud
Prantsuse keel ja kultuur
Referent-toimetaja
Saksa keel ja kultuur
Vene filoloogia

LOODUS- JA TERVISETEADUSTE INSTITUUT

Bioloogia
Integreeritud loodusteadused
Integreeritud tehnoloogiad ja käsitöö
Kehakultuur
Keskonnakorraldus
Psühholoogia
Rekreatsioonikorraldus

ÜHISKONNATEADUSTE INSTITUUT

Haldus- ja ärikorraldus
Interdistsiplinaarsed sotsiaalteadused
Õigusteadus
Õigusteadus
Poliitika ja valitsemine
Riigiteadused
Sotsiaaltöö
Sotsioloogia

TARTU ÜLIKOO

Ülikooli 18, Tartu, tel 737 5625

www.ut.ee; sisseastumine@ut.ee

www.ut.ee/sisseastumine

HUMANITAARTEADUSED JA KUNSTID

Ajalugu

Ajalugu (kunstiajaloo eriala)

Antiikkeeled ja kultuurid

Eesti ja soome-ugri keeleteadus

Filosoofia

Inglise keel ja kirjandus

Kirjandus ja kultuuriteadused

Religiooniuringud ja teoloogia

Romanistika (hispaania keele ja kirjanduse eriala)

Romanistika (prantsuse keele ja kirjanduse eriala)

Saksa keel ja kirjandus

Skandinaavia keeled ja kultuurid

(rootsi keele ja kirjanduse eriala)

Semiootika ja kultuuriteooria

Vene ja slaavi filoloogia

SOTSIAALTEADUSED

Ajakirjandus ja kommunikatsioon

Eripedagoogika

Ettevõtetmajandus

Humanitaar- ja sotsiaalinete õpetamine põhikoolis

Infokorraldus

Infoühiskond ja sotsiaalne heaolu

Klassiõpetaja

Koolieelse lasteasutuse õpetaja

Kutseõpetaja

Loodus- ja reaalainete õpetamine põhikoolis

Majandusteadus

Psühholoogia

Riigiteadused

Õigusteadus

MEDITSIINITEADUSED

Arstiteadus

Hambaarstiteadus

Füsioteraapia

Kehaline kasvatus ja sport

Proviisor

LOODUS- JA TÄPPISTEADUSED

Arvutitehnika

Biooloogia ja elustiku kaitse

Füüsika, keemia ja materjaliteadus

Geenitehnoloogia

Geograafia

Geoloogia ja keskkonnatehnoloogia

Informaatika

Loodusteadused ja tehnoloogia

Matemaatika

Matemaatiline statistika

VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kogukonnaharidus ja huvitegevus

Kultuurikorraldus

Muusika

Pärandtehnoloogia (rahvusliku ehituse eriala)

Pärandtehnoloogia (rahvusliku metallitöö eriala)

Pärandtehnoloogia (rahvusliku tekstiili eriala)

Etenduskunstid (lavastaja; näitleja; tantsuõpetaja; tehnilise produktsendi ja visuaaltehnoloogi eriala)

NARVA KOLLEDŽ

Ettevõtlus ja digilahendused

Keeled ja mitmekeelsus koolis

Infotehnoloogiliste süsteemide arendus

Koolieelse lasteasutuse õpetaja mitmekeelses õppekeskkonnas

Noorsootöö

PÄRNU KOLLEDŽ

Ettevõtlus ja projektijuhtimine

Turismi- ja hotelliettevõtlus

Sotsiaaltöö ja rehabilitatsiooni korraldus

TARTU KUTSEHARIDUSKESKUS

Kopli 1, Tartu, tel 736 1859

www.khk.ee; info@khk.ee

TARTU TERVISHOIU KÕRGMKool

Nooruse 5, Tartu, tel 737 0200
www.nooruse.ee,
www.nooruse.ee/tervist
nooruse@nooruse.ee,
vastuvott@nooruse.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUS

Tervisekaitsespetsialist
 Radioloogiatehnik
 Füsioterapeut
 Ämmaemand
 Bioanalüütik
 Õde

KUTSEHARIDUS

Erakorralise meditsiini tehnik
 Tegevusjuhendaja
 Hooldustöötaja
 Lapsehoidja
 Massöör

VILJANDI

KUTSEÕPPEKESKUS

Looduse tee 2, Vana-Võidu, Viljandimaa,
 tel 435 1020,
www.vikk.ee;
vastuvott@vikk.ee

KUTSEÕPE KESKHARIDUSE BAASIL

Noorentarkvaraarendaja
 IT-süsteemide noorempetsialist
 Kokk
 Mootorsõidukitehnik, spetsialiseerumi-
 sega sõiduautotehnik
 Mootrosõiduki diagnostik
 Automaaler
 Autoplekksepp-komplekteerija
 Veoautojuht
 Bussijuht
 Sisetööde elektrik

KUTSEÕPE

PÕHIHARIDUSE BAASIL

IT-süsteemide noorempetsialist
 Kokk
 Kelner
 Mootorsõidukitehnik, spetsialiseerumi-
 ne sõiduautotehnik
 Automaaler
 Autoplekksepp-komplekteerija
 Keevitaja
 Keevitaja, osakutse poolautomaatkee-
 vitaja
 Veoautojuht
 Puitkonstruktsioonide ehitus
 Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus
 Ehitusviimistlus
 Sisetööde elektrik
 Hoone tehnosüsteemide ehitus
 Mööblirestauraator
 Pehme mööbli valmistaja

KUTSEÕPE

HARIDUSNÕUDETA

Kinnisvara hooldaja
 Kõõgiabiline
 Puhastusteenindaja
 Sõidukite pindade hooldaja,
 rehvitehnik
 Kutsevaliku õpe

VÕRUMAA

KUTSEHARIDUSKESKUS

Väimela, Võru vald, Võrumaa,
 tel 785 0800
www.vkhhk.ee/sisseastujale;
vkhhk@vkhhk.ee

VANA-VIGALA TEHNIKA- JA TEENINDUSKool

Vana-Vigala, Raplamaa, tel 482 4545
www.vigalattk.ee;
kool@vigalattk.ee

Appi, ma ei saanud kooli sisse!

Kui kõikide pingutuste kiuste siiski juhtub, et sa ei saa kohe pärast gümnaasiumi kuhugi kooli sisse, siis tea, et see pole sugugi maailma lõpp. See võib olla hoopis millegi toreda algus!

Kõige tähtsam on säilitada positiivne suhtumine. Võid üsna kindel olla, et edasised õpingud õnnestuvad juba järgmisel aastal. Lisaks oled ühe tegusa vaheaasta võrra rikkam. Nii mõneski Euroopa riigis on levinud, et pärast gümnaasiumi võetaksegi teadlikult aasta vabaks ning püütakse selle aja jooksul välja mõelda, mida oma tulevikuga peale hakata.

Lisavastuvõtud

Nii mõneski koolis toimuvad sügisel lisavastuvõtud ning jaanuaris talvised vastuvõtud. Seda varianti tasub kaaluda siis, kui tegelikult on ka huvi nende erialade vastu. Lihtsalt õppimise pärast pole mõtet õppima minna.

Ajateenistus

Noormehed peavad oma karjääriplaani sättime ka ajateenistuse, samuti oodatakse sõjaväkke neidusid. Võib-olla on see just sobiv aeg?

Töömaailmaga tutvumine

Üks võimalus on aasta mööda saata tööd tehes. Kindlasti pakub vaheaastal töötamine uusi kogemusi, oskusi ja kontakte. Statistika järgi töötavad erialase hariduseta inimesed tavaliselt lihttöölisena, seega tuleks kindlasti õpinguid jätkata, et tulevikus tulusam töö leida.

Maailma avastama

Vaheaasta on mõnus aeg maailma avastamiseks. Noortele on olemas nii mitmesuguseid pi-

kemaid kui ka lühemaid programme ja projekte, nii tasuta kui ka enda finantseeringut eeldavaid. Näiteks vabatahtlik teenistus, lapsehoidjana töötamine, seljakotiga Austraalias (või mujal) rändamine, noorsoovahetuses osalemine vms.

Valmistu järgmiseks aastaks

Kui sa tead 100%, millisesse kooli ning erialale soovid edasi õppima minna, siis valmistu järgmiseks sisseastumisperioodiks. Loe sellekohast kirjandust, harjuta katseteks, võta osa kursustest jms.

Kas ravikindlustus kehtib?

Kui oled vanem kui 19 ning pole ühegi kooli nimekirjas, siis tea, et kolm kuud pärast gümnaasiumi lõpetamist kaotab sinu ravikindlustus kehtivuse. Kõrg- või kutsekoolis õppides on sul see automaatselt olemas. Kui sa ei lähe tööle, siis ei taga ravikindlustust ka tööandja. Kindlasti tuleks end töötukassas töötuna arvele võtta. Sellisel juhul on ravikindlustus tagatud.

Jaga mõtteid karjäärinõustajaga

Alati võid oma plaane arutada karjäärinõustajaga, kes aitab sul suurendada teadlikkust iseendast, erialadest ja tööturu võimalustest, püstitada eesmärgid ja kavandada tegevusi nende saavutamiseks.

→→→ Atiklis on kasutatud endise Rajaleidja portaali mõtteid.





○ **Põhihariduse baasil valitavad erialad**

- IT-süsteemide noorempetsialist
- Kokk
- Kelner (sessioonõpe)
- Mootorsõidukitehnik, spets.misega sõiduautotehnik
- Automaaler
- Autoplekksepp-komplekteerija
- Keevitaja
- Keevitaja, osakutse poolautomaatkeevitaja
- Veoautojuht
- Puitkonstruktsioonide ehitus
- Kivi-ja betoonkonstruktsioonide ehitus
- Kivi-ja betoonkonstruktsioonide ehitus (lihtsustatud)
- Ehitusviimistlus
- Ehitusviimistlus (lihtsustatud)
- Sisetööde elektrik
- Hoone tehnosüsteemide ehitus
- Mööblirestauraator (sessioonõpe)
- Pehme mööbli valmistaja (töökohapõhine õpe)

○ **Keskhariduse baasil valitavad erialad (sessioonõpe)**

- Noorem tarkvaraarendaja
- IT-süsteemide noorempetsialist
- Kokk
- Mootorsõidukitehnik, spets.misega sõiduautotehnik
- Mootorsõiduki diagnostik, 5. tase, jätkuõpe
- Automaaler
- Autoplekksepp-komplekteerija
- Veoautojuht
- Bussijuht
- Sisetööde elektrik (töökohapõhine- ja sessioonõpe)

○ **Haridusnõudeta valitavad erialad**

- Kinnisvara hooldaja (UUS!) (töökohapõhine õpe)
- Kõõgiabiline
- Puhastusteenindaja (töökohapõhine õpe)
- Sõidukite pindade hooldaja, rehvitehnik
- Kutsevaliku õpe

**Dokumentide
vastuvõtt:**

Internetis läbi SAIS-keskkonna www.sais.ee kuni 29.06.2021
14.-29.06.2021 ja 01.-08.08.2021

Looduse tee 2, Vana-Võidus E-R 09-16.00

**Info õppekavade
ja õppe kestvuse kohta:**

vik.k.ee



ÕPI TULEVIKUERIAALA!



vik.k 100

**kasvatame
tulevikku**

ISO 9001
BUREAU VERITAS
Certification





POLITSEI

POLITSEI

PK AKSUJA TOLLIKAM

PÄÄSTE

4 TUGE VAT

**TULE ÖPPIMA
SISEKAITSEAKADEEMIASSE!**

Vaata infot:
www.sisekaitse.ee



SISEKAITSEAKADEEMIA
ESTONIAN ACADEMY OF SECURITY SCIENCES